

Pielęgnowujemy pamięć o historii

Początek września to nie tylko radość powrotu do szkoły, ale zaduma nad wydarzeniami sprzed lat. W tym roku przypada 80. rocznica wybuchu II wojny światowej.

O tak ważnym wydarzeniu pamiętali mieszkańcy gminy, gromadząc się 1 września pod pomnikiem ofiar

okupacji niemieckiej i sowieckiej z Tuchowa i gminy w latach 1939-1945 i w ten sposób pielęgnować pamięć o wielu poległych z naszego regionu. O potrzebie wdzięczności, doceniania czasu spokoju, wzajemnego zrozumienia i współpracy do zgromadzonych mówiła burmistrz Tuchowa, Magdalena Marszałek.

► str. 3

Uroczysta gala VIII Konkursu Literackiego o statuetkę Sowy Tuchówki 2019 za nami

Miała ona miejsce 29 września w Domu Kultury w Tuchowie i była zwieńczeniem konkursu literackiego, któremu w tej edycji przyswiecała idea pielęgnowania sztuki epistolografii.

Podczas gali wręczono nagrody główne, nagrody specjalne oraz

wyróżnienia. Statuetkę Sowy Tuchówki otrzymał Marek Tabuła. Pokłosiem konkursu jest publikacja pt. *Listy do Melaniasza* zawierająca wybrane teksty spośród tekstów nadesłanych na konkurs. Zachęcamy do jej nabycia, a wszystkim laureatom i uczestnikom gratulujemy i życzymy kolejnych sukcesów.

► str. 6-7

Pracownia „Promyczek” zaprasza w swe WROTA

Dom Kultury w Tuchowie uruchomił szereg zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży w ramach pracowni „Promyczek”.

Kreatywnie, wesoło, twórczo, poznawczo, sensorycznie, edukacyjnie... W taki właśnie sposób mogą spędzać czas dzieci i młodzież w pracowni „Promyczek”, w której ruszyły zajęcia z zakresu pogotowia lekcyjnego, zajęcia plastyczne, zajęcia recytatorskie i zupełna nowość – zajęcia sensoryczne dla maluszków.

Zachęcamy również młodzież i starszych do większej aktywności!

► str. 24

Inauguracja roku szkolnego 2019/2020

Po wakacyjnej przerwie, pełni optymizmu i wiary we własne możliwości, dzieci i młodzież podążyli do swych szkół, by rozpocząć kolejny rok wyjątkowej pracy.

Uroczysta, gminna inauguracja roku szkolnego 2019/2020 odbyła

► str. 2

się w Szkole Podstawowej im. Marii Kotulskiej w Jodłowce Tuchowskiej, która wzbogaciła się o nowe obiekty sportowe. Podobne inwestycje przeprowadzono w innych gminnych placówkach oświatowych, by zapewnić jak najlepsze warunki rozwoju dzieci i młodzieży.

Aktywnie w bibliotece

Jesień w bibliotece to czas wielu wydarzeń, które mocno angażują lokalną społeczność. Aby nie przespać tego czasu, warto przyjść i skorzystać!

Dobra lektura umila jesienną szarugę i coraz dłuższe już wieczory. Ale biblioteka to również przedsięwzięcia, w które można się zaangażować.

Spotkania z ciekawymi osobami, wystawy, projekty to tylko niektóre z bibliotecznych propozycji. W „Kurierze Tuchowskim” o warsztatach motywacyjnych z Michałem Zawadką, kampanii społecznej „Mała książka – wielki człowiek”, projekcie szkoleniowym „Komputery dla każdego” i wystawie Patrycji Mikrut.

► str. 12-13, 24

Pociągiem retro w przyszłość

Po raz kolejny na tuchowski dworzec wjechał pociąg z dawnych czasów, by zabrać w podróż ciekawych świata pasażerów, tych najmłodszych i tych starszych.

Organizatorami przejazdów turystycznych byli: Nowosądeckie

Stowarzyszenie Miłośników Kolei, Spółka PKP CARGO S.A oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. Wydarzenie przyciągnęło wielu zainteresowanych, którzy mogli poczuć klimat dawnych wypraw tym środkiem transportu, odbywając kurs na trasie Tarnów – Tuchów – Tarnów.

► str. 17

Wacław Lipiński Socha (1896-1949) Kronikarz I Brygady Legionów Polskich

Od września wznawiamy historyczne wspomnienia o ludziach, którzy brali udział w walkach niepodległościowych na naszym terenie. Tekst Lilianny Lipki jest siedemnastym z cyklu artykułów, które są poświęcone patronom Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie.

Jako młody chłopak Wacław Lipiński bacznie obserwował wydarzenia, by nie tylko spisać je w swym dzienniku, oddając związane z tym emocje, dać świadectwo swojego czasu, ale aktywnie uczestniczyć w walkach o wolną Polskę. Wraz z 5. Pułkiem Piechoty I Brygady Legionów walczył w bitwie pod Łowczówkiem. O oddaniu ojczyźnie i szacunku do wartości świadczą również powojenne losy Sochy.

► str. 5

Teraz TEATR NIE TERAZ w Domu Kultury

26 października zapraszamy na spektakl Teatru Nie Teraz pt. *Powrót Norwida* w reżyserii Kazimierza Brauna oraz Tomasza Antoniego Żaka.

To opowieść o samotnym, opuszczonym starcu, którego świadectwo przeszłości wydaje się bełkotem p o z b a - wionego pamięci człowieka, a jednocześnie paradoksalnie wywiera wrażenie wiarygodności. To również diagnoza n a s z e j historii, nas jako społeczeństwa, a przede wszystkim nas jako ludzi.

► str. 23-24

INAUGURACJA ROKU SZKOLNEGO – INWESTYCJA W MŁODZIEŻ I DZIECI

Witaj szkoło!

Drodzy Dyrektorzy, Nauczyciele, Rodzice, Drogi Dzieci i Droga Młodzieży!

Po dwóch miesiącach bez troski, zabaw, podróży i odpoczynku, rozpoczynamy nowy rok szkolny. Mam nadzieję, że okres wakacji pozwolił Wam odzyskać siły i jesteście gotowi do wspólnej pracy. Szczególnie ciepło myślę o najmłodszych uczniach, pierwszoklasistach i przedszkolaczkach. Liczę na to, że starsi koledzy wraz z wychowawcami otoczą Was opieką, abyście się czuli w szkole i przedszkolu tak dobrze, jak w domu. Bo każda szkoła, każde przedszkole to drugi dom, w którym spędzicie większość czasu przez najbliższe lata.

Kadrze pedagogicznej życzę wytrwałości, szacunku płynącego od społeczności lokalnej i uczniów, a także radości z wykonywania tego jakże trudnego zawodu. Niech każdy dzień przynosi satysfakcję i poczucie dobrze wykonanej pracy, co z pewnością odzwierciedli się w dobrych wynikach nauki i licznych sukcesach uczniów w konkursach, turniejach, rozgrywkach. Służcie sobie wzajemnie wsparciem, radą, wymieniajcie się doświadczeniem. Wyznaczajcie ambitne cele, które dzięki sumienności i pracowitości będą skutecznie osiągnięte.

Dla siebie wyznaczyłam trzy najważniejsze punkty – nie przeszkadzać, współpracować i pomagać w rozwiązywaniu bieżących problemów. Będę dbała o poprawę warunków lokalowych i dobre wyposażenie szkół i przedszkoli. Was drodzy dyrektorzy i nauczyciele proszę o budowanie atmosfery sprzyjającej zdobywaniu wiedzy, pomoc w wychowywaniu dzieci i młodzieży. Bo choć wychowanie to przede wszystkim obowiązek rodziców, często to właśnie szkoła jest miejscem, gdzie młode pokolenie poznaje i utrwala najważniejsze zasady współżycia społecznego. To nauczyciel jest tą osobą, która niejednokrotnie jako pierwsza dostrzeże talent i predyspozycje, zwraca uwagę na niepokojące sygnały.

Cieszymy się więc wspólnie spędzaniem czasem, okazujemy sobie wyrozumiałość i życzliwość; niech nie zabraknie na co dzień uśmiechu. Budujmy wspólnie dobrą atmosferę, aby szkoła zawsze była miejscem przyjaznym dla wszystkich.

Magdalena Marszałek
Burmistrz Tuchowa

W sobotę 21 września 2019 r. w Szkole Podstawowej im. Marii Kotulskiej w Jodłówce Tuchowskiej odbyła się Gminna Inauguracja Roku Szkolnego 2019/2020.

Uroczystość rozpoczęła się mszą św. celebrowaną przez ks. Józefa Jaworskiego w intencji uczniów, rodziców i nauczycieli. Następnie na placu przy szkole odśpiewano Hymn Polski i podniesiono flagę na maszt. Po okolicznościowych przemówieniach zaproszono gości do wnętrza budynku na program artystyczny przygotowany przez uczniów.

Występy dzieci związane były z pożegnaniem wakacji i powitaniem szkoły, a także z 80. rocznicą wybuchu II wojny światowej. Ostatnim punktem programu była humorystyczna scenka „O sporcie na wesoło”. Po zakończeniu uroczystości, na nowo wybudowanym boisku, rozegrany został mecz piłki nożnej: uczniowie kontra rodzice i samorządowcy.

Rozpoczęcie nowego roku szkolnego to dobra okazja do podsumowania remontów i inwestycji w placówkach oświatowych w gminie Tuchów.

Dwa nowe boiska sportowe w Jodłówce Tuchowskiej

Szkoła podstawowa w Jodłówce Tuchowskiej wzbogaciła się o dwa nowe boiska sportowe: wielofunkcyjne i do piłki siatkowej. Inwestycja została sfinansowana dzięki dotacji z Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz środkom z budżetu Powiatu Tarnowskiego i Gminy Tuchów.

Boisko wielofunkcyjne ma wymiary 44x24 m, zaś do siatkówki – 24x15 m. Oba posiadają nawierzchnię poliuretanową, która charakteryzuje się dużą wytrzymałością i bardzo dobrymi parametrami użytkowymi. Ponadto przy boiskach zainstalowane zostały ławki i kosze parkowe. Całkowity koszt tego przedsięwzięcia wynosi blisko 700 tys. zł. Połowę tej kwoty Powiat Tarnowski pozyskał z Ministerstwa Sportu i Turystyki, zaś wkład własny do projektu, w ramach którego powstała ta inwestycja, pochodził z budżetu Powiatu Tarnowskiego i Gminy Tuchów – po 175 000,00 zł.

Z boisk korzystają dzieci i młodzież z DWD, uczniowie szkoły podstawowej w Jodłówce Tuchowskiej oraz lokalna społeczność. W okresie wakacyjnym stosowny regulamin daje pierwszeństwo korzystania z tych obiektów instytucji powiatowej, zaś w roku szkolnym pierwszeństwo to będzie po stronie szkoły podstawowej.

Przedszkole „Batalionik” w Siedliskach

Zakończono prace budowlane związane ze zmianą sposobu użytkowania pomieszczeń biurowych na oddział przedszkolny w istniejącym budynku wielorodzinnym w miejscowości Siedliska. Od 1 września działa tam Przedszkole „Batalionik” w Siedliskach, które funkcjonuje w ramach Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lubaszowej. Koszt przebudowy pomieszczeń wyniósł 105 810,00 zł i został pokryty z budżetu Gminy Tuchów.

Pomieszczenia biurowe w budynku szkoły podstawowej w Buchcicach

Zakończono prace budowlane związane ze zmianą sposobu użytkowania lokalu mieszkalnego na pomieszczenia biurowe w budynku szkoły podstawowej w Buchcicach. Koszt przebudowy pomieszczeń wyniósł 121 155,00 zł i został pokryty z budżetu Gminy Tuchów.

Publiczne Przedszkole „Polak Mały” w Piotrkowicach

Od 2017 roku trwały prace związane z rozbudową szkoły podstawowej w Piotrkowicach w związku z utworzeniem Publicznego Przedszkola „Polak Mały” w Piotrkowicach. Łączny

koszt przystosowania pomieszczeń do prowadzenia przedszkola wyniósł 283 448,64 zł i został on pokryty z budżetu Gminy Tuchów. We wrześniu 2019 r. przedszkole przyjęło pierwszych uczniów pod swoje skrzydła.

Modernizacja wielofunkcyjnego boiska sportowego w Tuchowie

Trwają prace remontowo-budowlane związane z zadaniem pn. „Modernizacja wielofunkcyjnego boiska sportowego w Tuchowie na działce numer 1550/4”, które realizowane jest z pomocą środków pochodzących z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Dotychczasowe boisko wykonane było z urazogennego materiału, a dodatkowo otaczające je ogrodzenie (piłkochwyty) były zbyt niskie. Oba te czynniki miały bezpośredni, negatywny wpływ na bezpieczeństwo użytkowników, głównie dzieci i młodzieży. W efekcie wykorzystanie obiektu jest na niskim poziomie. W związku z tym planowana jest wymiana nawierzchni na bezpieczną (syntetyczna, poliuretanowo-gumowa, przepuszczalna dla wody) oraz podwyższenie piłkochwyków za bramkami.

Taka modernizacja spowoduje znaczne zwiększenie liczby osób korzystających z boiska, głównie osób, które do tej pory ze względu na swoje bezpieczeństwo z niego nie korzystały. Dodatkowo zamontowane zostaną nowe bramki do gier zespołowych oraz nowe stojaki do koszykówki. Odnowione, wymalowane zostaną dotychczasowe słupki stanowiące konstrukcję ogrodzenia. Na nowym, zmodernizowanym boisku będzie można organizować rozgrywki w dyscyplinach takich, jak: piłka ręczna, piłka nożna, piłka siatkowa, piłka koszykowa.

Koszt modernizacji boiska wynosi 290 844,82 zł, z czego 168 000 zł pochodzi z Urzędu Marszałkowskiego.

UM Tuchów

kurier tuchowski

Wydawca: Dom Kultury w Tuchowie,
ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów

Redakcja: ul. Chopina 10, 33-170 Tuchów; tel./fax: 14 65 25 436;

e-mail: kuriertuchowski@interia.pl; www.dk.tuchow.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ: Janusz Kowalski (p.o. redaktora naczelnego), Maria Kras (zastępca redaktora naczelnego), Wiktor Chrzanowski, Jan Dusza, Andrzej Jagoda, Krzysztof Jasiński, Anna Madejska, Magdalena Marszałek, Grzegorz Mastalerz, Jarosław Mirek, Grzegorz Niemiec, Halina Piotrowska, Bożena Wrona.

Fotografie: Wiktor Chrzanowski, Ryszard Flądrow, Krzysztof Jasiński, Wojciech Kras, Maciej Maziarka, Dawid Mirek.

Opracowanie graficzne: Dom Kultury w Tuchowie

Druk: Polska Press Sp. z o.o., Oddział Poligrafia, Drukarnia w Sosnowcu; Nakład: 2000 egzemplarzy

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania artykułów i korespondencji oraz opatrywania ich własnymi tytułami.

Artykułów niezamawianych redakcja nie zwraca i nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam.

W obiektywie historycznych wspomnień...

Drodzy Mieszkańcy naszej gminy

Wrzesień to miesiąc z wielu względów nostalgiczny.

Kończą się wakacje, na plan dalszy schodzą wakacyjne przyjemności, pozostając we wspomnieniach. Po raz kolejny wkraczamy w rytm szkolnych obowiązków. Rozpoczyna się jesień, której nie trudno zauważyć: dni stają się krótsze, odczuwamy ich chłód, zmieniający się świat przyrody nastraja do refleksji nad przemijaniem, nad wartością naszego życia i do zatrzymania, by pomyśleć o tym, co było...

1 września 1939 roku o godzinie 4.45 agresją na Westerplatte rozpoczęła się II wojna światowa. Wspomnieniem tegoż wydarzenia rozpoczęliśmy wrzesień.

Zgodnie z obliczeniami nazistów kapitulacja Westerplatte miała nastąpić w ciągu 6-ciu godzin. Tak się jednak nie stało. Garstka polskich żołnierzy stawiała opór wielkiej armii. Westerplatte broniło się 7 dni.

I tak było przez kolejne lata. Ogromna tragedia. Zginęło niemal 6 milionów Polaków, zrujnowany przemysł, infrastruktura, kultura, naród. Garstka polskich żołnierzy, powstańców, partyzantów przeciwko dwóm potęgom – III Rzeszy i Armii Czerwonej.

Jakże inny był wrzesień 2019 roku od tego z roku 1939.

Wtedy, na krótko przed wojną, zapanowała cisza. Cisza przed tragedią. Dzisiaj też mamy ciszę – bo panuje pokój.

Wtedy ludzie szli na wojnę, nie znając dnia ani godziny, oddając swoje życie. My rozpoczęliśmy rok szkolny, zaprowadziliśmy dzieci do szkoły, udając się do swoich obowiązków, snując plany na przyszłość, spędzając ten dany nam czas z najbliższymi.

Wtedy Polacy tłumnie gromadzili się w kościołach, zanosząc modły o przetrwanie, ocalenie siebie

i najbliższych. My dzisiaj modlimy się o zdrowie, szczęśliwe życie, dostatek, a przekazując znak pokoju, z uśmiechem podajemy sobie rękę.

Nasza dzisiejsza stabilizacja możliwa jest dzięki tym, którzy walczyli i polegali za naszą wolność, za nasz kraj. W nierównej walce przeciwstawiali się potężnym mocarstwom. Walczyli na wszystkich frontach

świata, nie kolaborowali i nigdy się nie poddali. Nigdy nie stracili wiary w wolną Polskę.

To oni są bohaterami, którym należy się pamięć i hołd. I Wy, Drodzy o tym dajcie doskonale świadectwo, uczestnicząc w wielu uroczystościach upamiętniających wybuch II wojny światowej. To najbardziej wartościowa lekcja historii, lekcja pokory, lekcja budująca poczucie wspólnoty. Serdecznie Wam za to dziękuję.

**Burmistrz Tuchowa
Magdalena Marszałek**

FOT. WOJCIECH KRAS

Ulice Szpitalna i Żeromskiego wyremontowane

WIKTORCHRZANOWSKI

Zakończona została przebudowa dróg poprawiająca dostępność infrastruktury polegająca na przebudowie i rozbudowie ulicy Szpitalnej w Tuchowie i przebudowie nawierzchni ulicy Żeromskiego w Tuchowie.

Zadanie to jest jedną z trzech części przedsięwzięcia pn. „Przebu-

dowa stadionu MKS Tuchovia wraz z zagospodarowaniem Skalki w celu utworzenia ścieżki rekreacyjnej”.

Przebudowa tych dróg obejmowała roboty rozbiórkowe, wykonanie nowej nawierzchni ulic, chodników, wykonanie kanalizacji deszczowej, poszerzenie istniejącej ulicy o miejsca parkingowe i wykonanie nowego odcinka ulicy w kierunku „Skalki”.

Zadanie to zrealizowało Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowe „MARTIN” Marcin Kawa z Zalasowej za kwotę brutto 658 233,68 zł.

FOT. UM TUCHÓW

WIKTORCHRZANOWSKI

Ukończone zostały remonty dróg transportu rolnego oraz remonty w ramach usuwania skutków powodzi.

W ramach dofinansowania z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego zmodernizowano dwie drogi dojazdowe do gruntów rolnych:

- remont drogi w miejscowości Zabłędza – Góry – droga gminna

Remonty dróg

na dł. 252 mb, koszt wykonania 80 848,00 zł

- remont drogi w miejscowości Piotrkowice – Błonie – droga gminna na dł. 265 mb, koszt wykonania 78 872,67 zł

Ukończono również remont dróg w ramach usuwania skutków powodzi na podstawie promesy z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Remonty dotyczyły:

- ulicy Wysokiej w Tuchowie na odcinku 305 mb, koszt remontu 97 839,86 zł
- drogi gminnej w miejscowości Mieszna Opacka na odcinku 452 mb, koszt remontu 87 451,78 zł

Wykonano również remonty dróg w miejscowościach:

- Siedliska – k/Czopka na odcinku 130 mb – 18 107,70 zł
- Siedliska – k/Rosiaka – na odcinku 63 mb – 12 244,95 zł
- Jodłówka Tuchowska – „Pańskie” – na odcinku 150 mb – 27 930 zł

Gmina Tuchów pozyskała również dofinansowanie na remonty ulicy Rolniczej oraz drogi Buchcice – Rychwałd. Wnioski zostały złożone do tzw. Funduszu Dróg Samorządowych, w ramach którego gmina pozyskała dofinansowanie w wysokości aż 80% kosztów kwalifikowanych tych zadań. W najbliższych tygodniach zostanie ogłoszony przetarg na realizację remontów.

- Remont drogi gminnej K201941, w km 0+000-2+125 w miejscowości Buchcice, Gmina Tuchów, koszt zadania 853 975,69 zł dotacja 683 180,00 zł udział własny Gminy Tuchów 170 795,69 zł
- Remont drogi gminnej K201781, ulicy Rolniczej w km 0+000-0+700 miejscowości Tuchów, Gmina Tuchów, koszt zadania 277 296,48 zł dotacja 221 837,00 zł udział własny Gminy Tuchów 55 459,48 zł

FOT. WIKTOR CHRZANOWSKI

KATARZYNA MAJCHER

Bieg Patriotyczny w Lubaszowej

13 września 2019 roku nasza szkoła już po raz ósmy wzięła udział w Biegu Patriotycznym poświęconym pamięci swego patrona, czyli Batalionu AK „Barbara” oraz wszystkich, którzy walczyli o wolność naszej Ojczyzny.

Bieg rozpoczęliśmy na szkolnym dziedzińcu przy tablicy poświęconej naszemu patronowi, a prowadził on przez malownicze tereny Lubaszowej na Willę. Jednak podziwianie piękna krajobrazu nie było naszym jedynym zadaniem! Klasa ósma zadbała o to, aby przetestować czujność uczestników biegu. Wypatrywaliśmy znaków, które wskazywały miejsce ukrycia kopert z zadaniami dla starszych i młodszych uczniów – udało się nam znaleźć prawie wszystkie, a rozwiązywanie zagadek było rozgrzewką przed zadaniami, które na nas czekały. Gdy byliśmy już prawie u celu, naszą drogę zagroziła niewielka partyzancka barykada, a przy niej „partyzant Romek”, który miał specjalne zadania dla młodszych i starszych. Tym razem również udało się nam podolać wyzwaniom i ruszyliśmy w stronę Willi. Tam czekał na nas poczęstunek nawiązujący do tego, co jadał członkowie Batalionu „Barbara” – próbowaliśmy czarnej kawy oraz chleba z domowymi konfiturami. Po posiłku, przy zapalonym ognisku, przyszedł czas na gawędę. Wysłuchaliśmy ciekawej opowieści

pana Józefa Lewickiego, który przybliżył nam czasy walk o wolną Polskę i uświadomił, że historia, to nie tylko to, co wyczytamy w książkach, ale historii możemy dotknąć na co dzień, spacerując po okolicy i wsłuchując się w opowieści naszych bliskich. Przypomnił nam również, że bycie patriotą dziś to nie walka z bronią w rękę, ale troska o piękno i czystość języka ojczystego. Następnie przyszedł czas na wspólne śpiewanie – oczywiście repertuar objął pieśni i piosenki patriotyczne.

Bardzo dziękujemy klasie ósmej za ich zaangażowanie i pomysłowość, które ubarwiły nasz bieg i dodały mu emocji. Dziękujemy

również panu Lewickiemu za udział w naszym przedsięwzięciu oraz przypomnienie, że historia to ważna część życia naszego i naszych rodzin, a nie jedynie zapisy w podręczniku. Na ręce o. Michała Reinke składamy serdeczne podziękowania ojcom redemptorystom – naszym gospodarzom – za bardzo życzliwe i serdeczne przyjęcie. Dzięki gościnności ojców mogliśmy poczuć prawdziwy smak tamtych dni! Nie możemy zapomnieć o najważniejszym – o nas wszystkich, którzy podjęliśmy trud i wyruszyliśmy w trasę z myślą o ludziach, których ogromne poświęcenie i wysiłek przyniosły nam wolność, którą możemy się cieszyć dziś.

W hołdzie poległym

DIANA KAJMOWICZ-NIEMIEC

Dla upamiętnienia tragicznych wydarzeń II wojny światowej, 17 września br., w rocznicę ataku ZSSR na Polskę, odbyła się prezentacja książki wydanej przez biuro poselskie posła na Sejm RP Michała Wojtkiewicza

pt. *Ofiary II wojny światowej z gminy Tuchów* autorstwa Tomasza Wantucha.

Zgromadzeni w Domu Kultury w Tuchowie słuchacze mogli usłyszeć od samego autora, jak powstawała publikacja, która stanowi biogramy wraz ze zdjęciami 163 ofiar II wojny światowej z gminy Tuchów. Autor zaznacza również, że wiele z tych ofiar to młodzi ludzie, których życie zostało

nagle przerwane – ginęli na froncie, w partyzantce, w obozach koncentracyjnych, dlatego też ich biogramy nie są zbyt długie, nie było im dane założyć rodziny, rozwijać się, kształcić – zginęli za wolność Ojczyzny.

Poseł Michał Wojtkiewicz podczas swojego wystąpienia zwrócił uwagę na to, jak ważne jest kultywowanie pamięci o poległych za naszą Ojczyznę w czasie II wojny światowej. – Przekazywanie tej prawdy młodym pokoleniom jest naszym zadaniem, aby ślad po bohaterach niewymienianych z nazwiska całkowicie nie zginął, ustępując miejsca obecnym próbom błędnego relatywizowania wartości. Poseł pragnął przypomnieć, iż nazwiska ofiar znajdujące się w książce umieszczone są również na pomniku ofiar okupacji niemieckiej i sowieckiej z Tuchowa i gminy w latach 1939-45, który dzięki jego wsparciu został odrestaurowany. – *Książka ta oraz odnowiony pomnik są hołdem i dowodem naszej pamięci* – podkreślił.

Na prezentacji obecne było także Stowarzyszenie „Pro Patria” z Szerzyna, którego członkowie przygotowali poruszający program patriotyczny.

W 80-tą rocznicę wybuchu wojny – PRZECIWI WOJNIE

ZDZISŁAWA KRZEMIŃSKA

Z okazji 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej Fundacja Dzieło Miłosierdzia Im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego podjęła inicjatywę promocji twórczości tarnowskiej malarki Joanny Srebro-Drobieckiej (1932-2006).

W przeddzień rocznicy (14.06.1940 r.) pierwszego transportu 728 polskich więźniów politycznych z Tuchowa do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Auschwitz otwarta została wystawa obrazów J. Srebro w Oddziale Biura Wystaw Artystycznych w Tarnowie, budynku dworca PKP przy ul. Dworcowej 4. Organizatorem tego wydarzenia jest Zgromadzenie Sióstr św. Józefa, któremu J. Srebro przekazała znaczną część dorobku artystycz-

nego i Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie. Wystawa jest trzecią zorganizowaną przez Zgromadzenie i Fundację. Pierwsza miała miejsce w Bibliotece Publicznej w Tuchowie w 2013 roku, druga w 2016 roku na dziedzińcu Sanktuarium Matki Bożej w Tuchowie. Artystka jest znana i zapamiętana przez swoich rówieśników, natomiast pozostaje anonimowa dla młodego pokolenia. Prezentacja obrazów o tematyce wojennej ma charakter edukacyjny, dlatego zaproszenie do zwiedzania kierowane jest również do uczniów i nauczycieli. Wystawa cieszyła się ogromnym zainteresowaniem; miała być czynna do końca września, w godz. 9.00 – 17.00 (oprócz poniedziałków i sobót), ale termin ten przesunięto do 17 listopada br.

Miło nam poinformować, że kolejne obrazy J. Srebro (portrety, pejzaże, kwiaty) można było obejrzeć podczas Targów Seniora w Expo-Kraków w dniach 26 i 27 września br. w godz. 10.00-17.00.

Zapraszamy!

„List do Melaniasza” na pożegnanie epoki, w której ludzie o najważniejszych sprawach pisali do siebie w listach

29 września 2019 roku w Domu Kultury w Tuchowie został uroczysto podsumowany VIII Konkurs Literacki o statuetkę Sowy Tuchówki pt. „List do Melaniasza”.

Konkurs był organizowany przez Dom Kultury oraz Towarzystwo Miłośników Tuchowa. Przyświecały mu następujące cele: zgromadzenie wiadomości, jakimi współczesny człowiek chce się podzielić z drugim człowiekiem w tradycyjnej sztuce pisania listów, stworzenie możliwości doceniania i popularyzowania kreatywnej sztuki epistolografii, pozyskanie tekstów mogących posłużyć promocji miasta.

Problematyka listu była dowolna, a jego tematyka miała dotyczyć spraw istotnych dla współczesnego człowieka. Uczestnik konkursu miał napisać list do osoby ukrytej pod postacią historycznego mnicha z Tuchowa, żyjącego na przełomie XVI i XVII wieku, który zasłynął między innymi z tego, że bezinteresownie poświęcił jakąś wymierną wartość dla dobra innych, dokładnie, dla mieszkańców swojego miasta, poprzez opłacenie kosztów kształcenia w Akademii Krakowskiej żaków pochodzących z Tuchowa.

Zasady konkursu określiły jednak, że adresatem listu jest współczesny mieszkaniec Tuchowa, nazwany symbolicznie MELANIASZEM. Tym samym Melaniasz stał się wartością ponadczasową.

VIII konkurs literacki wzbudził zainteresowanie przede wszystkim w środowisku literackim i naukowym. Autorami listów nadesłanych na konkurs w większości byli: pisarze, literaci, animatorzy kultury, artyści, pochodzący właściwie ze wszystkich stron Polski oraz z Litwy. Oni to swoim sprawnym piórem ożywiłi zdawałoby się wymierającą już sztukę epistolografii.

List jest tak stary, jak stare jest pismo. Z tej formy wymiany informacji korzystano zarówno w dyplomacji, działalności religijnej, jak i w celach prywatnych. List jako forma komunikacji miał zastąpić rozmowę. Do chwili wynalezienia telegrafu, a później telefonu i Internetu był to jedyny sposób porozumiewania się ludzi na odległość. Pisanie listów rozpowszechnione było w starożytnym Egipcie, Chinach, w Imperium Rzymskim, antycznej Grecji. Już wtedy sztuka epistolografii osiągnęła

wysoki poziom artystyczny za sprawą między innymi Arystotelesa, Platona, Homera i innych. Także *Listy Apostolskie* zamieszczone w Biblii stanowią niedościgniony wzór religijnej korespondencji. Wśród osiągnięć epistolografii polskiej wymienić można *Listy do Marysienki* króla Jana III Sobieskiego, *Listy do matki* Juliusza Słowackiego i wiele, wiele innych.

Jednak stopniowo zapominamy, jak wygląda list pisany odręcznie. Wielu autorów listów nadesłanych na konkurs dało wyraz swojej nostalgii za epoką sprzed cyfryzacji, zanim Internet zamieszkał w każdej kieszeni. W naszej codzienności zanika już piękny rytuał działań i emocji związanych z listem. Do przesłania osobistej korespondencji niezbędne było zakupienie papieru na list, z całym kompletem ozdóbnej papeterii. Pisaniu odręcznemu towarzyszyła obawa, czy równo postawi się litery na gładkiej kartce. Wymagało starannego adresowania koperty i konieczności zakupienia właściwego znaczka oraz naklejenia go na kopertę

tak, by pracownik urzędu pocztowego postawił pieczęć z datą nadania listu lub wrzucił go do właściwej skrzynki pocztowej. Później niecierpliwe oczekiwanie na odpowiedź i przeżywana radość na widok listonosza, który pukał do drzwi z listem w dłoni. Ile w tym było drgnień serca w kierunku drugiego człowieka!

Listy do Melaniasza nadesłane na konkurs literacki o statuetkę Sowy Tuchówki są jak lustro naszej epoki. Tworzą obraz kondycji człowieka XXI wieku, który jest świadomy zachodzących przemian cywilizacyjnych i wynikających z nich zagrożeń. Autorzy listów podkreślili potrzebę pisania o tych problemach, ale i mają świadomość, że zmniejsza się liczba czytających. Kontakty z ludźmi przeniosły się w wirtualny świat, na portale społecznościowe i redukują do ikon, skrótów, emotikonów, ludzie lajkują, szerują, tłitują.

W listach do Melaniasza, jak w intymnym świadectwie, odbijają się smutki i radości naszej cywilizacji oraz zatroskanie o jej przyszłość.

Listy nadesłane na konkurs pełne są refleksji dotyczących stosunków międzyludzkich oraz rozważań na temat zachwianego systemu wartości i upadku autorytetów. Rysują obrazy życia i przeżyć polskich emigrantów zarobkowych oraz ich spotkań z ludźmi różnych kultur i tradycji. Opowiadają o miłości, tej spełnionej i tej dramatycznej. Zawierają rozważania dotyczące dochowania wierności własnym ideałom. Są refleksją na temat życia w wielkich metropoliach oraz wskazują potrzebę odnalezienia własnego głosu w ogłuszającym szumie sprzecznych informacji, którymi bombardowany jest człowiek.

Przedstawiają obrazy prowincjonalnych miasteczek po transformacji ustrojowej i przeżycia mieszkających tam ludzi – samotnych i opuszczonych. Poruszają tematy dotyczące relacji człowieka z ginącą przyrodą, która ustępuje miejsca cywilizacji. Zachwył nad zdobyczami techniki zamienia się w tęsknotę za prostym życiem w zgodzie z naturą.

Mariusz Robert Stoppel sformułował wołanie człowieka XXI wieku, który pisze, że chce życie zresetować z nadmiaru bodźców, sformatować z emocji. *Chcę wrócić na podwórko, gdzie między grządkami krząta się babcia i pieląc chwasty, ruguje truciznę, która powoduje, że pąki róż nie zakwitną.*

Listy do Melaniasza adresowane są do mieszkańców Tuchowa. Wśród nich znalazł się i taki jak ten, od Jolanty Reisch-Klose, która odwiedziła już nasze miasto i tak pisze: *Wspomnienia o Tuchowie wzięły mnie w mocny uścisk. Przyszła tęsknota, niemal tak wielka jak Mickiewicza za Litwą. Czy mam powtórzyć za Wieszczem?... do tych pagórków leśnych, do tych łąk zielonych! Bo tak pamiętam moje pierwsze spotkanie z Tuchowem. Tylko Białą do Niemna trudno porównać, chociaż szumi podobnie...*

Wszystkim, którzy podjęli trud napisania listu do Melaniasza gratulujemy sprawnego pióra, pisarskiego talentu, kreatywności i wrażliwości twórczej, życząc dalszych sukcesów w posługiwaniu się pięknym językiem polskim.

Listy do Melaniasza nowa tuchowska publikacja, zbiór pięknie wydanych, nagrodzonych i wyróżnionych listów nadesłanych na konkurs literacki.

Nagrodzone i wyróżnione listy do Melaniasza zostały opublikowane w antologii, która jest wynikiem konkursu literackiego. Książka została opracowana przez redakcję w składzie: Elżbieta Moździerz, Anna Argasińska, Witold Argasiński. Zespół redakcyjny pozyskał ciekawych ludzi do współpracy, co zdecydowanie wpłynęło na atrakcyjność publikacji. Książka ma nietuzinkową szatę edytorską. Każdy list opatrzony jest tytułem. Obok niego znajduje się notka biograficzna, w której autor sam siebie przedstawia.

Okładka wzbogacona jest przez blurby, czyli rekomendacje napisane przez tuchowian, będących autorytetem w dziedzinie gustu literackiego. Do tego zadania zaproszenie redakcji przyjęli: Bożena Wrona – dyrektor Biblioteki Publicznej w Tuchowie, Anna Broniek – wieloletnia polonistka tuchowskiego Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika, Józef Kozioł – wieloletni polonista Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych im. Bohaterów Bitwy pod Łowczówkiem, autor licznych prac i publikacji

o Tuchowie oraz Stanisław Jaworski – wieloletni nauczyciel, dziennikarz i społecznik.

W antologii pokonkursowej zrealizowany został także zamysł redakcji, aby książka była ilustrowana pracami tuchowskich artystek, które zostały zaproszone do współpracy. Teksty listów przeplatane są fotografiami dzieł rzeźbiarskich autorstwa Ewy Fleszar. Książka ma ciekawą okładkę, która koresponduje z jej zawartością. Została zaprojektowana przez artystkę – Weronikę Fleszar. Biogramy obu pań oraz ich dorobek artystyczny czytelnik znajdzie na końcu książki.

Z ramienia Domu Kultury nad przebiegiem konkursu oraz ostatecznym kształtem książki czuwała Maria Kras – zastępca dyrektora Domu Kultury we współpracy z Anną Madejską. Antologia została wydana w Poligrafii Redemptorystów w Tuchowie pod kierunkiem Małgorzaty Wójcik.

Wszystkim wymienionym redakcja serdecznie dziękuje za owocne współdziałanie.

Zachęcamy do lektury książki pt. *Listy do Melaniasza* – do refleksji nad jej treścią oraz do zadumy nad urodą jej szaty graficznej.

Gala VIII Konkursu Literackiego o statuetkę Sowy Tuchówki 2019 pt. „List do Melaniasza”.

Wydarzenie objęła patronatem burmistrz Tuchowa Magdalena Marszałek. Wzięli w nim udział laureaci konkursu literackiego, którzy przyjechali do naszego miasta, aby odebrać należne im nagrody i wyróżnienia z odległych miast Polski.

Licznie przybyli mieszkańcy miasta, dla których wydarzenia kulturalne są ważne i aktywnie w nich uczestniczą.

Informacje o przebiegu konkursu literackiego oraz o problematyce korespondencji do Melaniasza w imieniu redakcji przekazała Anna Argasińska, zaś Witold Argasiński zaprezentował książkę pt. *Listy do Melaniasza* będącą wynikiem konkursu literackiego.

Korespondencja do Melaniasza okazała się ciekawym materiałem na scenariusz, który opracował do inscenizacji Andrzej Jagoda. Wykorzystał listy: Aleksandry Hudyki *Było nas kilkuset Melaniaszy*, Doroty Lizurej *Oj ci ludzie, ludzie... jak oni mało jeszcze o sowach wiedzą* oraz Andrzeja Jany *Tylko się nie oburzaj wujek, ale piszę jak jest*.

W przedstawieniu pod tytułem *Kimże Ty jesteś Melaniaszu?* wystąpili młodzi tuchowscy aktorzy: Aleksandra Armatys, Izabela Zajęc, Dawid Habas, Bartłomiej Janas, czyli Młodzieżowa Grupa Małych Form Teatralnych „Fabała”.

Pod koniec inscenizacji symbolicznie wyszedł „z ramy dziejów” sam Melaniasz w habicie benedyktyńskim, aby osobiście podziękować za listy nadesłane do niego i razem z burmistrzem Tuchowa – Magdaleną Marszałek – wręczyć statuetkę Sowy Tuchówki oraz **I nagrodę dla Marka Tabuły** – autora utworów teatralnych i prozatorskich z Lublina. **II nagrodę** otrzymała **Klaudia Orpik**,

prawniczka i studentka historii sztuki. **III nagrodę** otrzymała **Dorota Lizurej**, anglistka i hispanistka.

Zostały wręczone również nagrody specjalne ufundowane przez instytucje i stowarzyszenia działające w Tuchowie.

Nagrodę Burmistrza Tuchowa przekazała Magdalena Marszałek. Otrzymał ją **Zbigniew Mendel** – doktor nauk humanistycznych, nauczyciel akademicki, ekspert, trener konsultant, autor wielu publikacji naukowych.

Nagrodę Dyrektora Domu Kultury w Tuchowie wręczył Janusz Kowalski **Aleksandrze Hudyce**, która jest tuchowianką. Obecnie kieruje wydziałem jednej z jednostek samorządu powiatowego.

Nagrodę Towarzystwa Miłośników Tuchowa przekazał prezes Tomasz Wantuch. Nagrodę otrzymał **Mateusz Jasiszczak**, nauczyciel języka polskiego, pasjonat wielu dziedzin, w tym literatury i kinematografii.

Z rąk Aleksandra Kajmowicza, prezesa **Koła Pszczelarzy w Tuchowie**, nagrodę otrzymała **Jolanta Reich-Klose** z Bielska Białej. Dziennikarka, redaktorka, autorka kilku książek.

Nagrodę Inicjatywy Ekologicznej Powietrze Tuchów wręczył Maciej Sajdak, a otrzymała ją **Beata Jaczewska**, autorka i współautorka kilku książek dla dzieci.

Nagrodę Pogórzańskiego Stowarzyszenia Rozwoju przekazał prezes

Janusz Kowalski. Nagrodę otrzymał **Tomasz Czyżewski** – artysta wizualny, muzealnik, projektant i realizator wystaw, autor projektów artystycznych.

Spośród licznie nadesłanych prac niektóre z nich zostały **wyróżnione** poprzez zamieszczenie ich w antologii pokonkursowej. Wyróżnienia wręczyła burmistrz Tuchowa, Magdalena Marszałek. Otrzymał je: **Andrzej Jany** z Chorzowa – elektryk, autor tekstów literackich; **Mariusz Robert Stoppel** z Bydgoszczy – polonista, animator kultury, poeta; **Łukasz Figórski** – zajmujący się działalnością z zakresu kultury i sztuki; **Barbara Maria Rustecka** z Warszawy – poetka, prozautorka, bajkopisarka, dramatopisarka, psycholog, laureatka konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych; **Bartosz Konstrat** – poeta, prozaik, dramatopisarz, scenarzysta, stypendysta krajowy i międzynarodowy; **Marek Domański** z Wilna, absolwent Gimnazjum im. A. Mickiewicza i Uniwersytetu Litewskiego; **Małgorzata Borowiec** nauczycielka języka polskiego, poetka; **Irena Niedzielko** z Zalasowej – emerytowana nauczycielka. **Agata Wesołowska** z Torunia – doktorantka, poetka, działaczka kultury, przewodniczka; **Anna Piliśzewska** z Wieliczki – literatka, znawca sztuki i miłośnik przyrody; **Zbigniew Musiał** – inżynier biomedyczny, specjalista aplikacyjny tomografii komputerowej, autor tekstów literackich.

Burmistrz Tuchowa podziękowała organizatorom konkursu, wszystkim, którzy współdziałali przy powstaniu książki, fundatorom nagród specjalnych oraz złożyła gratulację nagrodzonym i wyróżnionym autorom listów.

Na zakończenie gali odbył się koncert muzyczny zespołu z Tarnowa. Z repertuarem piosenek poetyckich, polskich i francuskich, wystąpili: Dawid Mik i Filip Kot, którzy swój zespół nazwali „Szpetni”, nawiązując do słów wiersza Agnieszki Osieckiej *Szpetni czterdziestoletni*.

Na zakończenie, prowadzący galę – Anna Madejska i Witold Argasiński zaprosili wszystkich w imieniu kustosa, Ryszarda Wróny, do zwiedzenia Muzeum Miejskiego oraz do zapoznania się z wystawą, która towarzyszyła gali w holu Domu Kultury pod nazwą „W panopticum świata”, prezentującą znaczki, widokówki i numizmaty, będące własnością Józefa Szwandroka – pasjonaty i kolekcjonera, który od lat gromadzi rzeczy osobliwe, unikatowe, bezcenne.

Długo jeszcze trwały rozmowy uczestników gali, zaproszonych gości, laureatów konkursu na temat wydarzenia, które dostarczyło wszystkim wielu wrażeń.

Listy do Melaniasza można nabyć w Domu Kultury w Tuchowie - cena 15 zł

TUCHÓW na III Targach Seniora w Krakowie

ZDZISŁAWA KRZEMIŃSKA

Joanna Srebro-Drobecka (1932-2006), tarnowska malarka, spędziła ostatni etap swojego życia w Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie, prowadzonym przez Zgromadzenie Sióstr Świętego Józefa, któremu przekazała znaczną część dorobku artystycznego.

Fundacja Dzieło Miłosierdzia Im. Św. Ks. Zygmunta Gorazdowskiego wspierająca działalność DPJ zorganizowała wystawę 10 obrazów J. Srebro na Targach Seniora w Expo-Kraków w dniach 27 i 28 września br. Wśród wybranych obrazów znalazły się m.in. *Portret chłopca*, *Portret kobiety*, *Kaczeńce*, *Gęsi*, *Chata w górach*. Wystawa usytuowana przez organizatorów targów tuż przy scenie głównej cieszyła się zainteresowaniem, co potwierdzają wpisy w księdze pamiątkowej.

Zdrowotne, kulturalne i turystyczne oferty ponad 120 firm prezentowane na targach kusily atrakcyjnością, bogaty program artystyczny aktywizował seniorów, którzy chętnie brali udział w warsztatach. Kuratorki tuchowskiej wystawy miały okazję obejrzeć wiele występow, a niektóre porozmawiać i sfotografować się np. z Tadeuszem Woźniakiem i uczestnikami popularnego programu telewizyjnego „Sanatorium Miłości”. W tym roku na targach był cały autobus seniorów z Ryglia i Gromnika, może w przyszłym roku wybiorą się także z Tuchowa, bo naprawdę WARTO.

Po powrocie wystawa została ponownie zorganizowana, tym razem w reprezentatywnym miejscu DPJ, w którym odwiedzana była przez pracowników, mieszkańców i ich gości, wolontariuszy. W organizacji i przebiegu wystaw udział wzięły: s. Pacyfika Pławicka, CSSJ, Zdzisława Krzemińska, Agnieszka Rogozińska, Agnieszka Filip, Agnieszka Maziarka i Renata Dudek.

Za pomoc w obu przedsięwzięciach dziękuję siostrze józefitom z tuchowskiej Wspólnoty i Domowi Kultury w Tuchowie.

Zaplątana w piękno dnia

Zaplątana w piękno dnia
biegnę przez letnie polany,
zrywam ostatnie zioła i kwiaty,
słucham brzęczenia os.

Tam wrotycz rośnie i kwitnie wrzos,
ich zapach duszę zniewala.
Tam dzikie róże czerwienią życia
utkały brzegi bezdroży.

Spoglądam w białe obłoki –
wciąż płyną błękitem nieba,
znikają razem z ptakami
jak sen, fantazja, kapryś.

tuż za przełęczą, za lasem,
za rogami, nieopodal brzoź.
Przytulam drzewa i tańczę
wśród traw pachnących szalwią.

Pochylam się nad motylem
co w mięcie niechcący siadł.
Do rąk swych wplątam dobro
z tych pól i upojnych łąk.

Każdy dzień jak piękny dar!
Wdzięczność moja nie zna miar
Matko moja, Boże mój
Dzięki za Twej łaski zdroj.

Janina Halagarda
19.08.2019

MUZEUM MIEJSKIE W TUCHOWIE

ZAPRASZA MIESZKAŃCÓW GMINY TUCHÓW, TURYSTÓW ORAZ GOŚCI DO OBEJRZENIA EKSPOZYCJI:

TRYPTYKU Z TUCHOWA – WYBITNEGO DZIEŁA POLSKIEGO MALARSTWA XV WIEKU
AUTORSTWA JANA Z NYSY ORAZ
WITRAŻA *IZAJASZA WIZJA WIECZNEGO POKOJU* ZWANEGO RÓWNIEŻ *OKNAMI ARDONA* – ARCYDZIEŁA
URODZONEGO W TUCHOWIE MORDECHAJA ARDONA.
EKSPOZYCJA ZNAJDUJE SIĘ W BUDYNKU „SOKOŁA”, UL. CHOPINA 5.

PONADTO ZACHĘCAMY DO ZWIEDZANIA SAL POŚWIĘCONYCH I I II WOJNIE ŚWIATOWEJ,
SALI ETNOGRAFII ORAZ SALI IM. TADEUSZA RADWAŃCZYKA MIESZCZĄCYCH SIĘ
W BUDYNKU DOMU KULTURY W TUCHOWIE, UL. CHOPINA 10.

GODZINY OTWARCIA:

ŚRODA: 12.00-20.00 | CZWARTEK: 14.00-19.00 | PIĄTEK: 13.00-18.00

POZOSTAŁE DNI TYGODNIA: PO UPRZEDNIM ZGŁOSZENIU

KONTAKT: TEL. 14 652 54 36, E-MAIL: MUZEUM@TUCHOW.PL

Wernisażem uroczyste otwarta została wystawa grafik i obrazów Tetsuro Kimury w Muzeum Miejskim w Tuchowie!

ANNA MADEJSKA

„Każdy krok zostawia ślad”
(przysłowie chińskie)

Swoje ślady w Tuchowie pozostawił Tetsuro Kimura – japoński artysta, który dał się poznać jako człowiek pogodny, pełen pasji do sztuki oraz miłości do świata i drugiego człowieka.

12 września w Muzeum Miejskim w Tuchowie odbył się wernisaż wystawy grafik i obrazów Tetsuro Kimury, których ekspozycja potrwa do 20 października. Inicjatorką wystawy była Lucja Radwan – wieloletnia przyjaciółka Tetsuro Kimury, który wcześniej przyjaźnił się z jej ojcem, Tadeuszem Radwanem. Wystawę zainaugurowała burmistrz Tuchowa, Magdalena Marszałek, a kustosz muzeum, Ryszard Wrona, przypomniał historię pobytu Tetsuro Kimury w Tuchowie, u rodziny

państwa Radwanów, ponad 30 lat temu. Ciepło, serdecznie i naszym „dzień dobry” przywitał wszystkich sam artysta, odczytując po polsku list, który otrzymał od Lucji Radwan i dziękując – również po polsku – za zaproszenie.

Zakorzenione w chińskich legendach grafiki artysty – choć odrealnione, przedstawiające, jak w wywiadzie z Lucją Radwan zauważyła Elżbieta Moździerz, człowieka w kształcie balona, kul i kółek stają się bodźcem do spojrzenia nie tylko

na sztukę z innej perspektywy. Jak wyraził to sam artysta, każdy jego obraz, każda jego grafika wpływa z głębi jego przeżyć, determinowana jest wydarzeniami z jego życia, inspirowana postaciami ze świata muzyki, czy sztuki. Tak jak żaden artysta nie jest w stanie odpowiedzieć, co oznaczają jego dzieła, tak i Tetsuro Kimura zaprosił nas do swobodnego dialogu, w którym możemy wyrazić siebie.

Dziękujemy artyście Tetsuro Kimurze oraz jego małżonce za przyjęcie zaproszenia, pobyt w Tuchowie

oraz dostarczenie pięknych i niesamowitych wrażeń artystycznych.

Serdeczne podziękowania kierujemy do pani Lucji Radwan za inicjatywę i zorganizowanie wystawy, która ma swój szczególny wydźwięk w roku obchodów 100-lecia podpisania porozumień polsko japońskich.

Dziękujemy również pani Elżbiecie Moździerz za opracowanie merytoryczne materiałów dotyczących Tetsuro Kimury oraz jego dzieł.

Wszystkich zainteresowanych zachęcamy do obejrzenia wystawy!

ZŁYDIAŁOWA TUCHOWIE

Krakowski Salon Maturzystów Perspektywy 2019

MONIKAMIKOS

5 września 2019 r. uczniowie dwóch klas trzecich Liceum Ogólnokształcącego w Tuchowie uczestniczyli w kolejnej edycji „Salonu Maturzystów Perspektywy 2019”.

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie przygotowała dla gości Salonu Maturzystów prezentacje na temat egzaminu maturalnego w roku 2020 z przedmiotów obowiązkowych i najczęściej wybieranych przedmiotów dodatkowych. Ta cykliczna impreza edukacyjna odbywa się w Krakowie, w przestronnych wnętrzach Auditorium Maximum Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Swoją ofertę studiów przedstawili małopolskim maturzystom uczenie z Krakowa i innych miast akademickich. Była to okazja do zapoznania się z zasadami rekrutacji, planowanymi nowymi kierunkami i warunkami studiowania.

Jak zawsze maturzyści byli zainteresowani wszelkiego rodzaju folderami i publikacjami informacyjnymi, z których najpełniejszy zbiór informacji dla kandydatów na studia stanowi publikacja „Informator dla Maturzystów 2020 Perspektywy”. Informator ten dostępny jest w bibliotece szkolnej.

Zachęcamy maturzystów, aby w przyszłości chętnie uczestniczyli w organizowanych w liceum wyjazdach do Krakowa, gdyż jest to ciekawe wydarzenie, w którym na pewno warto wziąć udział.

Kampania informacyjno-promocyjna projektu „Bądź EKO” w LO w Tuchowie

TERESA PODRAZA

W Liceum Ogólnokształcącym im. M. Kopernika w Tuchowie realizowany był projekt „Bądź EKO”, współfinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie, w którym oprócz nas uczestniczyły jeszcze szkoły w Ciężkowicach, Ryglicach, Gromniku, Żabnie, Wojniczu i Zakliczynie.

W maju i czerwcu odbywały się w naszej szkole zajęcia ekologiczne dla 10 uczniów z kl. 2b zainteresowanych problematyką ekologiczną, prowadzone przez nauczyciela biologii – Teresę Podrazę. Na lekcjach uczniowie zapoznawali się z różnorodnością biologiczną Małopolski, poznali obszary objęte programem Natura 2000 znajdujące się w naszym rejonie, mieli możliwość badać próbki wody i gleby i oceniać ich stan czystości oraz zapoznać się ze sposobami ochrony wody, gleby i powietrza i zgłębić zasady circular economy. W czerwcu młodzież odbyła również wycieczkę do Skamieniałego Miasta i Muzeum Przyrodniczego w Ciężkowicach. Szkoła w ramach projektu otrzymała odpowiednie pomoce: plansze dotyczące recyklingu i zanieczyszczeń globalnych, walizkę ekobadacza, filmy ekologiczne DVD oraz zestawy koszy do segregacji śmieci w szkole i pojemnik na zużyte baterie. Dzięki

temu cała społeczność szkolna będzie mogła w praktyce realizować zadania podjęte w ramach projektu „Bądź EKO” i utrwalać postawy proekologiczne.

Podsumowaniem projektu była kampania informacyjno-promocyjna „Bądź EKO” przeprowadzona 13 września. Spotkanie rozpoczęło się w auli szkolnej, gdzie uczniowie 3b – Angelika, Weronika i Wojtek – przedstawili prezentację przybliżającą realizowane zadania projektowe: ochronę powietrza, klimatu i wód, gospodarkę odpadami i circular economy oraz ochronę bioróżnorodności. Później gościliśmy przedstawicieli Parków Krajobrazowych Województwa Małopolskiego, którzy zaprezentowali ciekawe zakątki przyrody naszego powiatu i zachęcali uczniów do ich poznawania. W spotkaniu uczestniczyły klasy pierwsze oraz 3b.

W dalszej części realizacji projektu „Bądź EKO” klasa 1a uczestniczyła w zajęciach warsztatowych z przedstawicielami Parków Krajobrazowych WM, a pozostała młodzież wzięła udział w grach, quizach i zabawach

ekologicznych na sali gimnastycznej: Eko zegar, iKnow Niezwykła Planeta Ziemia, Quiz: Przyroda i geografia Polski, Mega Twister, gra Przyroda i ekologia. W każdej konkurencji brało udział 6 – 8 osób, więc rywalizacja była duża. Pozostali uczniowie mogli nie tylko kibicować swoim kolegom, ale również obejrzyć wystawę ekologiczną: plakaty i postery promujące właściwe postawy proeko, a także wystawę „Odnawialne źródła energii”.

Na zakończenie kampanii ekologicznej w auli szkolnej dyrektor szkoły wraz z koordynującą projektem wręczyli nagrody za najlepsze wyniki w każdej konkurencji, słodkie nagrody pocieszenia dla pozostałych zawodników oraz upominki dla uczniów 3b – uczestniczących w zajęciach proekologicznych i zaangażowanych w przygotowanie kampanii, a także upominki za wykonane plakaty ekologiczne.

Dzięki projektowi „Bądź EKO” nasi uczniowie szerzej zapoznali się z ważną tematyką ekologiczną, a szkoła wzbogaciła się o dodatkowe pomoce dydaktyczne.

Wizyta uczniów z Piotrkowic, Mesznej Opackiej i Jodłówki Tuchowskiej w Rumunii

**W dniach 5-9 września uczniowie ze szkół podstawowych w Piotrkowicach, Jodłówki Tuchowskiej oraz Mesznej Opackiej wzięli udział w międzynarodowym spotkaniu w Tautii Maghe-
raus w Rumunii pod hasłem „Razem dla UE”.**

Uczniowie wraz z delegacjami młodzieży ze Słowacji, Węgier i Grecji uczestniczyli w wielu interaktywnych działaniach w ramach projektu, grach

i quizach językowych oraz warsztatach dotyczących znaczenia Unii Europejskiej dla poszczególnych krajów. Podczas wieczoru międzykulturowego wszyscy mieli okazję spróbować produktów kulinarnych przywiezionych przez poszczególne grupy oraz zaprezentować tradycyjne tańce, muzykę oraz występy artystyczne.

Gospodarze projektu wraz z burmistrzem Antonem Ardeleanem dołożyli wszelkich starań, aby jak najlepiej ugościć wszystkich uczestników spotkania. Zorganizowali

wiele lokalnych wycieczek, podczas których uczniowie wraz z nauczycielami zwiedzili Muzeum Etnografii i Sztuki Ludowej w Baia Mare, Wesoły Cmentarz w Sapanta, cerkiew Monastyr w Barsanie, Muzeum Pamięci Ofiar Komunizmu i Ruchu Oporu Sighet oraz mogli podziwiać charakterystyczne dla okręgu drewniane bramy maramurskie.

W niedzielę delegacje wzięły udział w mszy świętej, po zakończeniu której przeszły przy akompaniamencie lokalnej orkiestry dętej do lokalnego domu kultury, gdzie

uczniowie i nauczyciele otrzymali kolejną porcję kulturalnych wrażeń w postaci koncertów, tradycyjnych tańców oraz śpiewów. Wieczorem przyszedł czas na odpoczynek i zabawę nad jeziorem Nistru, gdzie wszyscy wspólnie tańczyli i biesiadowali przy ognisku.

Wyjazd ten pozostanie na długo w pamięci uczestników, nie tylko dzięki pięknym miejscom i zabytkom, które zobaczyli, ale przede wszystkim ze względu na niezwykle serdeczne i gościnne przyjęcie ze strony gospodarzy. Była to wspaniała okazja do

nawiązania nowych, interesujących znajomości oraz dobrej zabawy w międzynarodowym gronie. Uczniowie nabrali jeszcze większej ochoty do rozwijania swoich kompetencji językowych oraz podróżowania. Wyjazd zdecydowanie należał do udanych i miejmy nadzieję, że w przyszłości będzie jeszcze okazja do odwiedzenia naszych przyjaciół z miast partnerskich Tuchowa.

Dziękujemy Pani Burmistrz!

**Opiekun grupy
Małgorzata Lech**

Co słycać w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Współpraca między CKZiU a Tamelem

2 września 2019 r. w Starostwie Powiatowym w Tarnowie zawarte zostało porozumienie pomiędzy Zarządem Powiatu Tarnowskiego i Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie a ATB Tamel S.A. w Tarnowie.

Ma ono na celu nawiązanie partnerskiej współpracy w zakresie kształcenia zawodowego uczniów CKZiU. W myśl porozumienia ATB Tamel przejmuje patronat nad klasami kształcącymi uczniów w zawodach mechanicznych, elektrycznych i informatycznych, a w przyszłym roku

szkolnym także nad młodocianymi pracownikami w zawodzie elektryk, którzy będą mogli realizować praktyczne kształcenie zawodowe na terenie zakładu Tamel. Porozumienie dopuszcza nie tylko możliwość odbywania przez uczniów i nauczycieli Centrum praktyk i staży zawodowych, ale również prowadzenia na terenie firmy wizyt zawodoznawczych dla uczniów zainteresowanych kształceniem w zawodach wskazanych przez ATB Tamel. Porozumienie jest również szansą na zatrudnienie dla absolwentów Centrum, ponieważ firma w kryteriach rekrutacji uwzględni fakt odbywania w okresie nauki praktyk lub staży zawodowych.

Dyrekcja CKZiU w Tuchowie

CENTRUM SMAKU

URSZULA GINTER

Roladki z mięsa mielonego z grzybami to jesienna propozycja zarówno na codzienny, jak i wystawny obiad.

Roladki te mają niepowtarzalny smak dzięki dodatkom. Bardzo smakują z ziemniakami, ale równie dobrze z kluskami śląskimi lub kopytkami.

Dobór surówki uzależniony jest od upodobań. Ja z reguły do tych roladek podaję surówkę z kapusty pekińskiej z serem feta, którą bardzo polecam.

Składniki na 8 porcji:

1 kg mielonego mięsa wieprzowego
8 plasterków boczku gotowanego
papryka czerwona
musztarda
jajko
¼ dużej cebuli
mąka
olej
suszone grzyby
około 50 ml żubrówki
sól, pieprz, majeranek

Sposób przygotowania:

Roladki te można przygotować z jednego rodzaju mięsa, np. łopatki,

ale można również połączyć szynkę z karkówką lub łopatką.

Zmielone mięso umieszczamy w misce. Cebulę obieramy i kroimy w drobną kostkę. Lekko podsmażamy na łyżce oleju i po przestudzeniu dodajemy do mięsa. Do mięsa dodajemy również jajko oraz doprawiamy do smaku solą, pieprzem i majerankiem. Wszystko wyrabiamy do połączenia składników.

Plastry boczku smarujemy musztardą, paprykę obieramy i kroimy w 8 części.

Wyrobioną masę mięsną również dzielimy na 8 części. Każdą część spłaszczamy dłonią na desce (można też na rozłożonej lewej dłoni) na dość cienki placek i nakładamy na górę plasterki boczku posmarowane musztardą oraz pasek czerwonej papryki. Mięso zwijamy do środka i formujemy w dłoniach, tworząc rolady. Przed formowaniem każdej roladki należy dłonie opłukać w letniej wodzie, wówczas łatwiej wykonać jest tę czynność. Każdą roladkę zaraz po uformowaniu należy obtoczyć w mące i smażyć z każdej strony na rozgrzanym tłuszczu na złoty kolor. Po usmażeniu roladki przekładamy do rondla, zalewamy wodą, doprawiamy solą i pieprzem. Wrzucamy do tego suszone grzyby i wlewamy żubrówkę. Dusimy na

wolnym ogniu około 1 godzinę, by roladki przeszły smakiem grzybów i żubrówki. Uzyskany sos ma z reguły odpowiednią konsystencję, ale jeśli wolimy bardziej gęstą, pod koniec duszenia należy zagęścić go niewielką ilością zawiesziny z mąki i wody. Roladki bardzo dobrze smakują również na drugi dzień.

Składniki na surówkę:

½ kapusty pekińskiej
½ opakowania sera feta
1-2 ząbki czosnku
1-2 łyżki majonezu
sól

Kapustę umyć, poszatkować, czosnek obrać, ser feta pokroić w kostkę. Kapustę, ser, przeciśnięty przez praskę czosnek dać do miski, dodać majonez (tylko tyle, ile jest konieczne do połączenia składników) i ewentualnie posolić do smaku. Solimy po zamieszaniu, gdyż ser feta jest słony i może się okazać, że smak surówki nam odpowiada.

Smacznego!

Nowele polskie lekturą Narodowego Czytania 2019

Podczas tegorocznej Podstony akcji Narodowe Czytanie para prezydenta zaproponowała do czytania nowele polskie. To osiem lektur na ósme Narodowe Czytanie:

1. *Dobra pani* Elizy Orzeszkowej,
2. *Dym* Marii Konopnickiej,
3. *Katarynka* Bolesława Prusa,
4. *Mój ojciec wstępuje do strażaków* (ze zbioru: *Sanatorium pod Klepsydrą*) Brunona Schulza,
5. *Orka* Władysława Stanisława Reymonta,

6. *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* Stefana Żeromskiego,
7. *Sachem* Henryka Sienkiewicza,
8. *Saw* (z cyklu: *Pamiętki Soplicy*) Henryka Rzewuskiego.

Jak co roku z dumą włączyliśmy się w współtworzenie akcji, która popularyzując czytelnictwo, pozwala odkryć piękno i aktualność nowel polskich.

W piątek, 6 września, po zaproszeniu skierowanym do nas przez parę prezydencką i obejrzeniu filmu o zasadzie działania katarynki przeczytaliśmy nowelę B. Prusa o tym

samym tytule. A pamiątkowa pieczęć umieszczona została na bibliotecznych egzemplarzach noweli.

(...) *Dziś teksty te nie straciły nic ze swej aktualności. Uczą nas, że w życiu powinniśmy kierować się szlachetnością i solidarnością, że nie wolno nam stracić wrażliwości na ludzką krzywdę ani zapomnieć o naszej historii* – napisał w specjalnym liście Prezydent RP – Andrzej Duda.

**Nauczyciel bibliotekarz
Małgorzata Musiał**

Delegacja sołectwa Zabłędza z wizytą u Starosty Tarnowskiego

17 sierpnia br. na XIII Festynie w Zabłędzu został symbolicznie wręczony wieniec dożynkowy Staroście Powiatu Tarnowskiego – panu Romanowi Łuczarskiemu.

W związku z tym, iż jeszcze 1 września uczestniczyliśmy z wieniec na Dożynkach Jasnogórskich, wieniec został przekazany panu staroście w późniejszym terminie.

Na zaproszenie pana starosty 26 września delegacja z Zabłędza uczestniczyła w okolicznościowym spotkaniu w Starostwie Powiatowym w Tarnowie.

Wówczas nasza młoda poetka – Patrycja Chwistek – została doceniona i uhonorowana przez pana starostę specjalnym, pamiątkowym prezentem z dedykacją za wiersz pt. *Nietypowy Gość*. Wiersz został napisany na okoliczność przybycia pana starosty na nasz Festyn Dożynkowy i jemu dedykowany.

Spotkanie przebiegło w bardzo miłej i ciepłej atmosferze. Pan starosta podziękował za zaproszenie na nasze wiejskie dożynki i wszystkim członkom delegacji wręczył ciekawe prezenty upamiętniające 20-lecie Powiatu Tarnowskiego.

**Radna i Sołtys Zabłędza
Ewa Michałek**

Komputer dla każdego

BOŻENA WRONA

Dorośli Mieszkańcy naszej gminy! Warto zaktualizować swoją wiedzę z zakresu kompetencji cyfrowych. W Twojej gminie już w październiku i listopadzie będą organizowane szkolenia właśnie dla Ciebie!!! Będziesz mógł w bezpieczny i darmowy sposób zdobyć potrzebne kompetencje.

„Komputery dla każdego” to grant Gminy Tuchów, w ramach Projektu „e-Xtra kompetentni – Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa małopolskiego i świętokrzyskiego”. Będzie on realizowany w ramach Projektu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś priorytetowa nr 3 „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa” Działanie nr 3.1 „Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych”.

Projekt zakłada przeszkolenie z kompetencji cyfrowych mieszkańców naszej gminy w wieku od 24 do 74 lat. Tematykę szkoleń wybierają uczestnicy, mając do dyspozycji siedem modułów:

1. „Rodzic w Internecie”
2. „Mój biznes w sieci”
3. „Moje finanse i transakcje w sieci”
4. „Działam w sieciach społecznościowych”
5. „Tworzę własną stronę internetową (blog)”
6. „Rolnik w sieci”
7. „Kultura w sieci”

Szkolenia będą realizowane w trzech miejscach naszej gminy, aby ułatwić dostęp dla wszystkich zainteresowanych. Te miejsca to: **Biblioteka Publiczna w Tuchowie oraz jej Filie w Siedliskach i Jodłówce Tuchowskiej**. Termin realizacji szkoleń to październik – listopad 2019 r. Jeden moduł szkoleniowy obejmuje 16 godzin. Częstotliwość prowadzenia zajęć będzie dostosowana do oczekiwań i możliwości uczestników. Każdy uczestnik szkolenia będzie miał zapewniony dostęp do sprzętu komputerowego oraz otrzyma materiały przydatne podczas zajęć.

„Komputery dla każdego” uzyskał dofinansowanie w ramach projektu „e-Xtra Kompetentni – Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców województwa małopolskiego i świętokrzyskiego”

WEŹ UDZIAŁ W BEZPŁATNYCH – 16-GODZINNYCH SZKOLENIACH W JEDNEJ Z 7 SPECJALIZACJI:

1. „Rodzic w Internecie”
2. „Mój biznes w sieci”
3. „Moje finanse i transakcje w sieci”
4. „Działam w sieciach społecznościowych”
5. „Tworzę własną stronę internetową (blog)”
6. „Rolnik w sieci”
7. „Kultura w sieci”

Więcej informacji na stronie: e-xtra.com.pl oraz na www.biblioteka.tuchow.pl
Zgłoszenia na szkolenia przyjmowane są w Bibliotece Publicznej w Tuchowie:
• telefonicznie: 14 6525 008 • mailowo: biblioteka@tuchow.pl • osobiście.

Partnerzy projektu: Fundusze Europejskie, Rzeszpolita Polska, Unia Europejska, Biblioteka Publiczna w Tuchowie, e-Xtra Kompetentni, Biblioteka Publiczna w Siedliskach, Biblioteka Publiczna w Jodłówce Tuchowskiej.

Obecnie niezwykle istotne jest rozumienie, w jaki sposób technologie cyfrowe mogą pomagać w komunikowaniu się, kreatywności i innowacjach. Ważna jest świadomość związanych z kompetencjami cyfrowymi możliwości, ograniczeń oraz skutków i zagrożeń.

Po prostu są one nam bardzo potrzebne. Coraz więcej usług i czynności przenosi się do sfery cyfrowej. Coraz więcej procedur przenosi się do sfery cyfrowej i Internetu. Rozliczenia z fiskusem, składanie dokumentów w urzędach, dostęp do informacji. Dlatego też niezbędna jest zdolność do korzystania z technologii cyfrowych w codziennym życiu. Kompetencje cyfrowych używamy codziennie.

Są one potrzebne także do współpracy z innymi ludźmi. Stosujemy je także w wyrażaniu siebie, swojej kreatywności, realizując swoje zamierzenia, cele: osobiste, społeczne i zawodowe.

Jeżeli po przeczytaniu tego artykułu doszedłeś do wniosku, że może warto zaktualizować swoją wiedzę z zakresu kompetencji cyfrowych, to zapisz się na szkolenia. Naprawdę warto!

Rekrutacja:

- **osobiście w Bibliotece Publicznej w Tuchowie**
- **telefonicznie: 14 652 50 08**
- **mailowo: biblioteka@tuchow.pl**

R E K L A M A

Narodowe Czytanie w Jodłówce Tuchowskiej

ANNA

WABNO-RZEPKA

13 września o godzinie 8.00 odbyło się w szkole podstawowej „Narodowe Czytanie 2019”. Akcja Narodowego Czytania organizowana jest przez Prezydenta RP od 2012 r., a jej celem jest popularyzacja czytelnictwa oraz wzmocnienie narodowej tożsamości poprzez kontakt z największymi dziełami literatury polskiej. Na ósme Narodowe Czytanie para prezydencka wybrała osiem nowel, które – jak zaznaczył prezydent – uczą nas, że w życiu powinniśmy kierować się szlachetnością i solidnością, że nie wolno

nam stracić wrażliwości na ludzką krzywdę ani zapomnieć o naszej historii.

Filia biblioteki publicznej we współpracy z biblioteką szkolną już czwarty raz włączyła się do tej ogólnopolskiej akcji. W tym roku czytaliśmy *Katarynkę* Bolesława Prusa. W wydarzeniu uczestniczyły dzieci z przedszkola oraz uczniowie kl. I-VIII z wychowawcami.

Czytali zaproszeni goście: Katarzyna Osika – dyrektor szkoły podstawowej, ks. proboszcz Józef Jaworski, Alicja Michniak, Zofia Starzyk, Ireneusz Mikosz – sołtys wsi, Stanisław Wabno, Artur Słomski – policjant, Andrzej Dusza, Justyna Leszkiewicz – przedstawiciel OSP, Weronika Wantuch.

Serdecznie dziękujemy wszystkim czytającym za przybycie i uświetnienie akcji Narodowego Czytania.

kultura **Muzeum Miejskie** **kurier tuchowski**

DOM KULTURY W TUCHOWIE
ul. Chopina 10
33-170 Tuchów
NIP: 873-21-58-118
REGON: 850341148

Nasze filie:
Dom Kultury w Burzynie 14 652 66 68
Dom Kultury w Siedliskach 14 652 54 36
Dom Kultury w Jodłówce Tuchowskiej 14 652 68 31

Skontaktuj się z nami:
tel./fax 14 652 54 36 e-mail: tuchowkultura@interia.pl
Znajdź nas na Facebooku: <https://www.facebook.com/it.tuchow>

„PIERWSZE CZYTANKI DLA...” PRZEDSZKOLAKA

BOŻENAWRONA

PIERWSZE CZYTANKI DLA...” PRZEDSZKOLAKA – kolejna odsłona kampanii społecznej „Mała książka – wielki człowiek”, organizowanej przez Instytut Książki także w gminie Tuchów.

Każdy przedszkolak, który przyjdzie z rodzicem do biblioteki otrzyma w prezencie niezwykłą książkę *Pierwsze czytanki dla...*, przygotowaną specjalnie przez Instytut Książki. W ponad 5200 bibliotekach w całej Polsce na dzieci w wieku 3-6 lat czeka 300 tysięcy wyjątkowych wyprawek czytelniczych. To kolejny etap wielkiego projektu bookstartowego „Mała książka – wielki człowiek”. Do tej pory książki otrzymywali młodzi rodzice na szpitalnych oddziałach położniczych oraz trzylatki, teraz wyprawki trafią także do wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym. Program jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zaproszenie przedszkolaków do bibliotek to rozwinięcie programu prowadzonego od 2017 roku. Wówczas Instytut Książki rozpoczął dystrybucję wyprawek czytelniczych dla noworodków w szpitalach. Do połowy 2019 roku przekazano ok. 600 tysięcy książek. Teraz w bibliotekach, biorących udział w programie, na młodych czytelników czeka wyjątkowy prezent – książka *Pierwsze czytanki dla...*, dostosowana pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka i spełniająca najwyższe standardy w projektowaniu pięknych i mądrych książek dla najmłodszych.

W starannie dobranym zestawie utworów wybitnych polskich poetów i pisarzy dziecięcych znajdują się zarówno pozycje klasyczne, jak i współczesne. W gronie autorów znajdziemy m.in.: Joannę Papużyńską, Wandę Chotomską, Czesławą Janzarzkiego czy Hannę Januszewską. W publikacji obecni są również: Liliana Bardijewska, Zofia Stanecka, Anna Onichimowska, Małgorzata Strzałkowska, Adam Bahdaj, Michał Rusinek, Agnieszka Frączek, Joanna Kulmowa, Marcin Brykczyński, Jan Twardowski i Grzegorz Kasdepke – twórcy tak różni, jak różne są perspektywy spoglądania na świat – nieogarniony, a przy tym pociągający i pobudzający dziecięcą ciekawość. Całość została wzbogacona znakomitymi ilustracjami artysty Józefa Wilkononia.

W wyprawce dzieci otrzymają także Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę w bibliotece Mały Czytelnik dostanie naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem, potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W wyprawce znajdują coś dla siebie także rodzice i opiekunowie – przygotowana dla nich broszura informacyjna „Książka połączeni, czyli przedszkolak idzie do biblioteki” przypomni o nieocenionej roli czytania w rozwoju ich dziecka oraz o korzyściach wynikających z częstego odwiedzania biblioteki.

Celem projektu „Mała książka – wielki człowiek” jest systemowa poprawa stanu czytelnictwa w Polsce poprzez skoordynowane, wieloletnie działania na rzecz promocji, edukacji czytelniczej oraz kształtowania nawyku obcowania z książką od najmłodszych lat. Projekt ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek, które dzisiaj, poza udostępnianiem księgozbiorów, pełnią również funkcję nowoczesnych centrów kultury. Dzieci natomiast, wyrabiając nawyk czytania, poznają bibliotekę jako miejsce będące ciekawą alternatywą dla telewizji i komputera.

– Te działania mają charakter kompleksowy i są niezbędne do tego, by w obszarze czytelnictwa w Polsce zaszły nie tylko zmiany znaczące, ale przede wszystkim trwałe. – mówi prof. Piotr Gliński, wicepremier, minister kultury i dziedzictwa narodowego. – Mamy świadomość, że jest to inwestycja w przyszłość dzieci, ich zawodowy sukces oraz dobre relacje rodzinne i społeczne. Czytelnictwo to rozwój człowieka – obywatela, absolutnie kluczowy obszar i misja polskiego państwa, wymagająca szczególnej uwagi i świadomego działania. – dodaje.

Jesienią przekaz akcji wzmocni kampania telewizyjna i radiowa oraz

promocja w Internecie i mediach społecznościowych z udziałem pary aktorów – Tamary Arciuch i Bartłomieja Kasprzykowskiego, prywatnie rodziców, którzy świadomie wychowują swoje pociechy w duchu zamiłowania do książek. Jednocześnie, dzięki ekspozycji informacji na nośnikach outdoorowych, kampania będzie widoczna

w przestrzeni publicznej w wielu polskich miastach. Aktywna jest również dedykowana strona internetowa www.wielki-czlowiek.pl, a także prężnie działająca grupa facebookowa.

Pełna lista bibliotek biorących udział w projekcie dostępna jest na stronie www.wielki-czlowiek.pl.

KINGAKULAS

Całe dni pełne miłych chwil, które przesiewają się przez palce, nie dają się zapamiętać, ani się do tego nie nadają. Czas spędzony na niczym, a jednak tak zapełniony, że nie starcza go na rozmowę, naukę, codzienne obowiązki, rozwój, realizację marzeń... Uwięzieni przez migoczące ekrany telefonów, komputerów, telewizorów. Żyjąc cudzym życiem, nieustannie oceniający i bojący się oceny. Czekaający na gdyby, innym razem, jutro...

Czy można to zmienić? Można! Remedium na tę sytuację podaje Michał Zawadka – pisarz, autor książek motywacyjnych i społecznych dla dzieci i młodzieży. Optymista. Mówca inspiracyjno-motywacyjny. Członek Stowarzyszenia Profesjonalnych Mówców. Założyciel wydawnictwa Mind&Dream. Ma za sobą ponad 500 spotkań autorskich. Twórca programów warsztatowych dla dzieci i młodzieży oraz szkoleń i konferencji dla nauczycieli oraz rodziców. Przez ostatnie 4 lata w jego szkoleniach i warsztatach wzięło udział ponad 30 000 uczestników. Trener wystąpień publicznych, komunikacji i sztuki słowa. Mistrz Polski Przemówień Publicznych. Aktor, konferansjer, lektor. Absolwent dziennikarstwa na Uniwersytecie Warszawskim oraz polonistyki na kierunku Słowo na ekranie, w mowie i na piśmie.

Michał Zawadka przyjechał do Tuchowa na zaproszenie naszej biblioteki oraz klubów DKK działających

Spotkanie z OPTYMISTĄ

w naszej gminie. Wprawdzie gościliśmy go już po raz trzeci, jednak za każdym razem był to inny projekt i cel zajęć. Zawsze jednak ważne i wartościowe było to, co mówił, a to jak to mówił – to już mistrzostwo. Przede wszystkim jego przekaz był pozytywny, skupił się na wadze doceniania siebie i innych oraz na wierze we własne możliwości.

Warsztaty motywacyjne „Chcę być kimś, czyli jak osiągnąć cele w czasach, gdy wszyscy dookoła mają wywalone” odbyły się w sali widowiskowej Domu Kultury, uczestniczyło w nich niespełna 200 młodych ludzi. Dziękujemy szkołom: Szkole Podstawowej im. St. Staszica w Tuchowie, Szkole Podstawowej im. M. Kotulskiej w Jodłowie Tuchowskiej, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Tuchowie – za współpracę i umożliwienie uczniom przyjscia na spotkanie. Wierzymy gorąco w to, że było warto, a motywacyjne wsparcie, które otrzymali uczniowie, zaprocen-

tuje zarówno w osobistym życiu, jak i w nauce.

(...) W swoim wystąpieniu przekonywał młodzież, że warto być w życiu kimś i kierować się wartościami. Pan Michał czytał wiersze motywacyjne ze swoich zbiorów „Zarządzanie marzeniami”. Ich teksty były ilustracją tego, co nasz gość mówił podczas warsztatów. Kilkakrotnie też niemalże z matematyczną dokładnością udawadniał wszystkim uczestnikom spotkania, jak niewiele trzeba z siebie dać, aby czytać – dużo i z pożytkiem dla własnego rozwoju osobistego – ot, po prostu: **aby BYĆ KIMŚ!** Wrażenie, jakie wywarł na uczestnikach spotkania, zapewne pozostanie w nich na długo, a niektórych skłoni nawet do wprowadzenia w swym życiu pozytywnych zmian.

/Jakub/
„Zmotywowani do bycia kimś!”
(...) Tematy poruszane na warsztatach to m. in.: ja a grupa, ocenianie

a docenianie, poczucie własnej wartości i świadomości, rola codziennego czytania i stawianie sobie celów i ich osiąganie, pokonywanie granic...

To spotkanie to cenna lekcja, która skłania młodzież do refleksji nad własnym życiem, a także nad tym, co go kształtuje, a co ogranicza, jak uwierzyć w siebie i własne możliwości.

Najważniejsze, to po prostu chcieć być kimś!

Aby zgłębić powyższe tematy, można było nabyć książki „Chcę być kimś” z dedykacją autora.

A teraz czas na zadanie domowe: pełni optymizmu i wiary w siebie będziemy zdawać egzamin z naszych osiągnięć!

/Elżbieta Barbara Wiejackska/

R E K L A M A

ALICJA JANTOŃ

31 sierpnia 2019 r. mieszkańcy Tuchowa mieli okazję pożegnać tegoroczne wakacje wraz z Radą Osiedlową lewobrzeżnej części miasta. Impreza odbyła się w obiektach MOSiR Tuchów, zaś organizatorzy przygotowali mnóstwo atrakcji zarówno dla najmłodszych, jak i tych trochę starszych gości. Dzieci mogły zaleść na dmuchanych zamkach, tańczyć i łapać bańki mydlane, a później odpocząć przy malowankach, grach planszowych czy robieniu bransoletek i kolorowych warkoczyków. Starsi natomiast mogli skorzystać ze specjalnie przygotowanej siłowni, aerobiku oraz strefy relaksu i makijażu.

Głównym punktem wydarzenia był pierwszy w Tuchowie turniej badmintonu amatorskiego, zorganizowany w trzech kategoriach wiekowych. Zwycięzcy mogli zdobyć pamiątkowe dyplomy i medale z wygrawerowaną, symboliczną lotką. Całemu wydarzeniu towarzyszyła piękna pogoda, rodzinna atmosfera i emocje związane z rozgrywanymi meczami.

Rada Osiedlowa Tuchów Lewobrzeżny bardzo dziękuje za pomoc w organizacji tego przedsięwzięcia dyrektorowi MOSiR – panu Markowi Srebro, dyrektorowi szkoły podstawowej w Tuchowie – panu Józefowi Wzorkowi, dyrektorowi Domu Kultury w Tuchowie – panu Januszowi Kowalskiemu oraz dyrektorowi Biblioteki Publicznej w Tuchowie – pani Bożenie Wronie. Podziękowania kierujemy również w stronę burmistrza Tuchowa – pani Magdaleny Marszałek oraz wiceburmistrza

Pożegnanie wakacji z Radą Osiedlową Tuchów Lewobrzeżny

wania kierujemy również w stronę burmistrza Tuchowa – pani Magdaleny Marszałek oraz wiceburmistrza

– pana Wiktora Chrzanowskiego za wsparcie ze strony Urzędu Miejskiego w Tuchowie.

Impreza nie odbyłaby się bez zaangażowania i ciężkiej pracy wolontariuszy, którzy pomogli organizatorom

w stworzeniu tego wyjątkowego wydarzenia. Dziękujemy Wam za pomoc i wspólną zabawę!

FOT. PIOTR LIPKA, JERZY ODRONIEC

MARIAKRAS

W sobotę, 7 września w Jodłówce Tuchowskiej było iście zdrowo i ekologicznie. Zorganizowany przy „Jodełce” Piknik ekologiczny był dobrą okazją do zapoznania się z możliwościami pozyskania dotacji na wymianę kotłowni, a także do poszerzenia wiedzy z zakresu ochrony powietrza. Można było zasięgnąć informacji, jak żyć bezpiecznie i zdrowo w czystym środowisku.

Przeprowadzony questing wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska był dla najmłodszych niemałym wyzwaniem, jednak z pomocą doro-

ślących udało się poprawnie odpowiedzieć na większość pytań, a przy okazji uzupełnić braki wiedzy w tym temacie.

Nie lada frajdę sprawił najmłodszym konkurs wiedzy ekologicznej połączony z pokazem mody ekologicznej. Zabawę przy tym miały nie tylko dzieci, które szybko zamieniły się w projektantów mody, ale również dorośli, którzy dzielnie im pomagali w wykonaniu strojów ekologicznych. Po twórczej pracy projektowania małe modelki i mali modele z wdziękiem zaprezentowali na scenie wykonane stroje ekologiczne. Laureaci konkursów otrzymali nagrody. Piknikowi towarzyszyła promocja zdrowia, ochrony środowiska i zdrowej żywności.

Poprawa jakości powietrza w gminie Tuchów poprzez wymianę starych kotłowni na paliwa stałe w indywidualnych gospodarstwach domowych – na nowe, wykorzystujące paliwa gazowe.

Cel projektu: Poprawa jakości powietrza Beneficjent: Gmina Tuchów

FOT. DK TUCHÓW

PAULINA KORDELA

Okres wakacyjny w Domu Pogodnej Jesieni w Tuchowie nie można nazwać nudnym. Piękna pogoda sprzyjała wielu ciekawym zajęciom. Mieszkańcy mieli możliwość obserwacji zmian, jakich dokonują ogrodnicy, chętnie podejmowali też współpracę ze specjalistami, którym nie brak inwencji twórczej. Zatem kilka godzin dziennie, właściwie bez względu na stopień niepełnosprawności, łączyli przyjemne z pożytecznym, relaksując się przy muzyce i rozmaitych zajęciach.

Bardzo spodobał się im pomysł animacji z chustą klanza zaproponowany przez terapeutkę zajęciową – Paulinę. Kolorowe barwy chusty dodawały pozytywnej energii i wywoływały uśmiech, a jej doświadczenie jako animatora sprawiało, że grono odbiorców z dnia na dzień było

WAKACJE ZA NAMI, NOWE WYZWANIA PRZED NAMI...

coraz większe. Równie energiczni rehabilitanci – Katarzyna i Bartosz proponowali coraz to nowsze formy aktywności na świeżym powietrzu, m.in. z użyciem lasek gimnastycznych, hula hop i taśm thera band. Wysiłek fizyczny okraszany przez nich niejednokrotnie dowcipem i bystrym komentarzem najczęściej przeradzał się w świetną zabawę, także intelektualną. Spotkania w plenerze były codziennością, na którą wszyscy czekali, dla każdego coś miłego: biblioterapia, czytanie i interpretacja wierszy, śpiewanie piosenek biesiadnych, rozmowy z terapeutami i opiekunkami – to wszystko sprawiało, że mieszkańcy nie mieli czasu na nudę.

Jednak kończące się wakacje i płatająca figle pogoda nie zwolniły tempa w DPJ. W piątek, 13 września po wakacyjnej przerwie zostały reak-

tywowane zajęcia kulinarne – jedna z ulubionych form terapii zajęciowej mieszkańców. Grupa pasjonatów pieczenia spotkała się, aby przygotować trzy rodzaje muffinek: z czekoladą, malinami oraz w wersji dla diabetyków. Efektem pracy były smacznie wyglądające, pięknie pachnące i wyśmienicie smakujące muffinki, którymi uczestnicy zajęć podzielili się ze współmieszkańcami DPJ.

Jak widać nasz Dom tętni życiem, w planach mamy jeszcze dużo ciekawych wydarzeń. Tworzymy tutaj naprawdę sympatyczną rodzinę, do której zapraszamy chętnych wolontariuszy.

Jeśli możesz, chcesz i czujesz chęć pomagania innym – przyjdź, rozejrzyj się, poznaj i zostań na dłużej! Zapraszamy.

Słoneczne miesiące wiosny i lata pozostały podopiecznym stowarzyszenia „Nadzieja” miłe wspomnienia. Grupowe spotkania, wyjazdy wniosły w serca uczestników wiele chwil radości.

W maju br. został zrealizowany trzydniowy wyjazd integracyjny do Muszyny Zdroju pt. „Zobacz wszystko inaczej”. Zajęcia prowadzone przez terapeutów ukierunkowywały uczestników w stronę pozytywnych wartości, dla których warto żyć, radować się otaczającym pięknym światem, mimo szarości dnia codziennego. W maju tradycyjna „Majówka dla Matki” znów pokazała, że podopieczni stowarzyszenia „Nadzieja” nie są sami, że jest szerokie grono darczyńców wspomagających działalność stowarzyszenia. W czerwcu na działce stowarzyszenia przy ul. Nadziei odbyło się VIII tradycyjne spotkanie pn. „Podaruj odrobinę czasu”. Było to jak zwykle spotkanie otwarte dla każdego, kto czuł się przyjacielem stowarzyszenia. Spotkanie rozpoczęła msza św. w plenerze, a potem radowali się sobą podczas przygotowanego przyjęcia. Ważnym celem tego spotkania jest zatrzymanie się w świecie pędzącym w wirze dnia codziennego i podarowanie czasu człowiekowi niepełnosprawnemu, który pragnie rozmowy z drugim człowiekiem, zabawy. Ze strony członków stowarzyszenia jest to też czas okazania wdzięczności darczyńcom za ich dobre serce. Spotkanie ubogacił występ zespołu wokalo-instrumentalnego braci kleryków WSD Redemptorystów. Swą obecnością zaszczytili nas goście: burmistrz Tuchowa, przewodniczący Rady Miejskiej, proboszcz Parafii NNMP w Tuchowie, rektor WSD

Wspomnienia „Nadziei”

Redemptorystów i ojciec opiekun duchowy Wspólnoty „Nadzieja”.

Następnym wydarzeniem była dwukrotna pielgrzymka osób niepełnosprawnych do Sanktuarium Matki Bożej Tuchowskiej podczas trwającego Wielkiego Odstępu Tuchowskiego. Na dziedzińcu sanktuarium, przed kaplicą połową, licznie zgromadziły się osoby niepełnosprawne ze swymi opiekunami. Spotkanie modlitwne umocniło duchowo uczestników, dodało sił do przezwyciężania problemów. Także w lipcu stowarzyszenie „Nadzieja” udało się na spotkanie integracyjne pn. „Szczęście wśród ograniczeń” do Ośrodka Rekreacji „Dolina Białej” w Tuchowie u państwa Sajdaków. Spotkanie miało na celu ukazanie osobom z niepełnosprawnościami, że mimo swych ograniczeń mają swoje zalety, mogą być także szczęśliwi. Terapeuci zapewnili podopiecznym interesujące zajęcia, uczyli, jak bezpiecznie zachować się nad wodą w czasie kąpieli, w czasie burzy itp. Smakował przygotowany w ośrodku poczęstunek, atrakcją była przejażdżka bryczką.

Na działce „Nadziei” organizowane były ogniska i spotkania na zajęciach świetlicowych w domku letniskowym.

Na przełomie sierpnia i września część podopiecznych stowarzyszenia wraz z rodzicami uczestniczyła w turnusie rehabilitacyjnym w Darłówku nad morzem. Był to czas odpoczynku, rehabilitacji, zmiany klimatu i wielu atrakcji. Wszystkim spotkaniom „Nadziei” przyświecało gorące słońce, toteż radość była wielka. Spotkania nie odbyłyby się bez znacznych dofinansowań zewnętrznych. Wkład własny

rodziców wiadomo był, ale sami nie mogliby zapewnić podopiecznym tych wszystkich zadań. Tu należą się słowa wdzięczności skierowane do Urzędu Miejskiego w Tuchowie, Starostwa Powiatowego w Tuchowie, PCPR, PFRON i licznych darczyńców. Składamy serdeczne podziękowanie za środki finansowe na realizację tych celów, za pomoc finansową i rzeczową darczyńców.

Przed stowarzyszeniem jeszcze jeden w tym roku, w listopadzie, tygodniowy wyjazd do Zakopanego połączony z warsztatami rękodzieła w ramach projektu, który został wybrany w ramach konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego z zakresu

rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2019 roku.

Odnosnie działalności przyszłościowej – stowarzyszenie nadal gromadzi środki na budowę ośrodka opiekuńczo-mieszkalnego i poszukuje możliwości realizacji tego zadania. Pojawiają się różne „światełka”, co napawa optymizmem w tym kierunku. Ostatnio stowarzyszenie nabyło jeszcze jedną działkę i posiada już optymalny teren pod budowę, który wynosi 48 arów powierzchni. Jest to już cała zaplanowana pod budowę powierzchnia. Odpowiedni teren jest wiadomo bardzo ważny na taki cel, a także do zapewnienia określonych wymagań technicznych.

Realizowane są zatem plany w działalności bieżącej i przyszłościowej stowarzyszenia, co napawa optymizmem i radością na „dzisiaj i jutro”.

W tym miejscu, dziękując Darczyńcom za dotychczasową pomoc, zapraszamy do udziału w III Balu Charytatywnym dla „Nadziei” na rzecz budowy ośrodka dla osób niepełnosprawnych w Tuchowie. Odbędzie się on w czasie karnawału w Domu Weselnym „Słoneczne Wzgórze” w Rzepieniku Biskupim, 8 lutego 2020 roku. Serdecznie zapraszamy.

W imieniu Stowarzyszenia „Nadzieja” Grażyna Gut

Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” w Tuchowie od 18 lipca do 30 listopada 2019 roku realizuje zadanie publiczne pt. „Radość w Zakopanem – wyjazd integracyjny dla osób niepełnosprawnych połączony z warsztatami rękodzieła”.

Zadanie realizowane jest na podstawie konkursu ofert na realizację zadań publicznych Województwa Małopolskiego z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w 2019 roku.

Na realizację zadania Stowarzyszeniu „Nadzieja” została przyznana kwota 36 524,00 zł.

Prezes Stowarzyszenia „Nadzieja” Marian Gut

TERESA SZYMAŃSKA
ALEKSANDER KAJMOWICZ

W cieniu pod drzewami,
Cicho śpią kasztany.
Každy błyszczą pięknie,
Niby malowane.
/Pani Jesień Z. Dąbrowska/

Kasztanowiec zwyczajny
(*Aesculus hippocastani*)
Należy do rodziny kasztanowcowatych.

Nie jest naszym rodzimym drzewem, chociaż całkowicie się u nas zadomowił. Do Europy Środkowej trafił z Bałkanów przez dwór wiedeński. W Polsce jest sadzony od XVII w. jako jedno z pierwszych drzew ozdobnych. Obsadzano nim aleje, parki, rezydencje królewskie i dworskie, ogrody. Obecnie kasztanowiec rośnie powszechnie w otwartym krajobrazie wsi. Może dawać samosiejki, a więc uważany jest za swojskie drzewo. Osiąga wysokość 25-30 m. Korona jest w kształcie kopuły o zwisających w dół gałęziach. Charakterystyczne, dłoniaste liście jesienią przebarwiają się na kolor żółty. Kasztanowiec kwitnie na początku maja. Kwiaty są kremowo-białe z karminowymi plamkami. Zebrane są w kwiatostany o kształcie wiechy. Są osadzone na wygiętych do góry łodyżkach i przypominają świece umieszczone w kandelabrach. Ich kwitnienie na początku maja łączy się z maturami. Jesienią, we wrześniu, na drzewach dojrzewają kolczaste torebki nasienne, jest to owoc kasztanowca. Torebki pękają i wypadają z nich duże, lśniące jak politurowane drewno, brązowo-czerwone nasiona, z matowym, jasnym znakiem. Należy do największych nasion wytwarzanych przez rosnące u nas drzewa. Są to dobrze wszystkim znane kasztany. Jeżeli kwiaty w maju przypo-

CIEKAWY ROŚLINY MIASTA I GMINY

Kasztanowiec i kasztan – czy to to samo drzewo?

minają nam o maturze, to wrześniowe, spadające kasztany chyba – o przedszkolu. Dzieci zawsze lubiły je zbierać i od niepamiętnych czasów są one, wraz z żółdźkami, ich ulubioną zabawką. Przy pomocy patyczków, zapalek, konstruują z nich ludziki, zwierzątka, itp. I tu nasuwa się myśl, że w dobie powszechności urządzeń elektronicznych ludziki z kasztanów niestety mogą zginąć – a szkoda. Dlatego warto bawić się z dziećmi kasztanami, co jest dla nich bardzo rozwijające. Kasztanowiec zwyczajny nie jest drzewem długowiecznym, rzadko trafiają się okazy ok. 200-letnie. Oprócz kasztanowca zwyczajnego, zwanego również białym, spotyka się w naszych parkach kasztanowiec krwisty, o czerwonych kwiatach. Spotyka się także kasztanowiec czerwony, który jest mieszańcem białego z krwistym. Jest to bardzo ozdobne drzewo, kwiaty ma różowe. Rzadko można zobaczyć również kasztanowca żółtego – o kwiatach żółtych. Najpospolitszym jest u nas kasztanowiec zwyczajny, czyli biały. Od ponad 20 lat trapi go prawdziwa plaga. Z Bałkanów został przewieziony niewielki motylek – szrotówek kasztanowcowiaczek. Mimo dźwięcznej nazwy jest wielkim szkodnikiem. Jego larwy wgrzyżają się w liście, wysysając z nich soki. W ciągu lata drzewa zostają bez liści i wyglądają jak późną jesienią. Ich kondycja się przez to bardzo osłabia. W roku mogą być nawet cztery pokolenia tego szkodnika. W celu niszczenia szrotówka zaleca się wygrabienie i zniszczenie opadłych liści, w których zimują owady. Próbowano innych metod, ale niewiele pomogło. Ponieważ

szkodnik ten zagraża drzewom w całej Europie, w 2001 r. utworzono w UE specjalny program badawczy do walki z nim. Kasztanowiec oprócz funkcji ozdobnych jest bardzo pożytecznym w naszej przyrodzie drzewem. Posiada właściwości lecznicze – i to wszystkie jego części, a więc kwiaty, niedojrzałe torebki nasienne, nasiona (kasztany), kora z młodych gałęzi i niekiedy liście (w kosmetyce). Surówce pozyskane z tego drzewa zawierają saponiny, w tym cenną escynę, flawonoidy, m.in. ważną kwercyтынę, garbniki, cukry, kwasy organiczne, kumaryny oraz sole mineralne. Wyciągi z kasztanowca wzmacniają i przywracają elastyczność ściankom naczyń włosowatych, a więc poprawiają ukrwienie. Mają zastosowanie w niewydolności żylnych nóg (żyłaki, obrzęki, skurcze, zakrzepy, zmiany skórne). Są pomocne w leczeniu hemoroidów. Stosuje się je wewnętrznie (nalewki, kapsułki, zakrzepy, zmiany skórne). Są pomocne w leczeniu hemoroidów. Stosuje się je wewnętrznie (nalewki, kapsułki, wyciągi i drażetki) i zewnętrznie: maści, żele, kremy. W lecznictwie ludowym dojrzałe kasztany stosuje się zewnętrznie przy bólach reumatycznych, stawowych, itp. Kwiaty kasztanowca są miododajne, wydzielają nektar i pyłek. Nektar zawiera dużo cukrów, głównie sacharozę. Kasztanowiec kwitnie w tym samym czasie, co m.in. jabłonie, więc mniszki i pszczoły mają wtedy różnorodny pożytek. Kasztany, czyli nasiona kasztanowca, były kiedyś wykorzystywane do sporządzania kleju. Wywar z kory służył do farbowania tkanin na kolor ciemnoczerwony i brązowy w różnych odcieniach. Korę używano również do garbowania skóry. Ponadto kasztany są pożywnym dla zwierzęcy leśnej.

FOT. ALEKSANDER KAJMOWICZ

Duży i piękny kasztanowiec

Bardzo lubią je daniela, żywią się nimi również sarny, jelenie i dziki. Dawniej służyły też do karmienia zwierząt domowych. Potocznie mówi się u nas na drzewo kasztanowca „kasztan”. Jednak **kasztan** to zupełnie inny gatunek drzewa. Jego łacińska nazwa to *Castanea sativa*, czyli kasztan jadalny. Należy do rodziny bukowatych, pochodzi z krajów śródziemnomorskich i tam rośnie. U nas jest dla niego za zimno, chociaż w zachodnich i południowo-zachodnich rejonach Polski można go spotkać w parkach. Jego owoce to orzechy, nazywane też maronami (z języka francuskiego). Są jadalne dla ludzi. W niektórych krajach (np. Francja, Hiszpania) sprzedawane są na ulicach gorące – gotowe do spożycia. Można je też spożywać na surowo. Owoce naszego kasztanowca – kasztany – są niejadalne dla ludzi.

Owoce kasztanowca na drzewie

Motyw kasztana jest powszechnie obecny u nas w życiu codziennym i kulturze. Najbardziej chyba za sprawą koloru „kasztanowego”, np. mogą być włosy kasztanowe u ludzi, a koń maści gniadej to kasztan. Najbardziej znany w Polsce taki koń to klacz marszałka Piłsudskiego, Kasztanka. W dawnej Polsce na rudego psa także mówiono „kasztan”. Literaci, poeci piszą o jesieni, często wymieniają kasztany, zwłaszcza w utworach dla dzieci. W Tuchowie i okolicy kasztanowców nie brakuje. Rosną przy drogach, w obejściach domów, posadzone przez ludzi lub samosiejki. Jednak za sprawą szrotówka kasztanowcowiaczka wiele z nich traci bardzo na urodzie, a w drugiej połowie lata są już bez liści. Jeżeli szrotówek nie ustąpi, to los kasztanowców jest zagrożony.

MARIA KRAS

Po dużym wysypie grzybów w sierpniu wydawać by się mogło, że w tym roku, we wrześniu, w Jodłówce Tuchowskiej grzybów nie będzie. A jednak nie! Pogoda, jak i grzyby dopisały, a grzybarze nie zawiedli.

7 września siedmiu uczestników konkursu „Święto grzyba, czyli polowanie na prawdziwka” wyruszyło na łowy i zgodnie z regulaminem upolowało prawdziwki i koźlarze. Wśród nich był ten największy, ważący blisko pół kilograma, urodziwy borowik, który zajął pierwsze miejsce.

Prawdziwki i koźlarze w Jodłówce Tuchowskiej upolowane!

W zwycięskim koszyku zaś było trzy kilogramy grzybów. Zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe, które wręczył wiceburmistrz Tuchowa – Wiktor Chrzanowski. Gratulujemy!

Podczas festynu na scenie wystąpiły dzieci ze szkoły podstawowej w Jodłówce Tuchowskiej oraz zespół

ATRIA z Domu Kultury w Tuchowie. Na zakończenie do tańca przystąpił zespół AKORD. Było radośnie i wesoło, pomimo że wieczorem z nieba spadł ciepły deszcz. Ale to dobrze, grzybarze czekają na kolejny wysyp grzybów, by znów wyruszyć na łowy... Powodzenia!

FOT. DK TUCHOW

Kolejna wizyta pociągu retro w Tuchowie

KRZYSZTOF JASIŃSKI

W tym roku ponownie wyruszyły w trasy pociągi retro, by zabrak pasażerów w podróż po najciekawszych zakątkach Małopolski.

W okresie od maja do grudnia br. zaplanowano 32 kursy. Od kilku lat nowosądecki miłośnik kolei fundują turystom podróż „wehikułem czasu” po torach Małopolski. Zarząd Województwa Małopolskiego ponownie przeznaczył dotację na organizację pociągów turystycznych. Organizatorami przejazdów tradycyjnie są: Nowosądeckie Stowarzyszenie Miłośników Kolei, Spółka PKP CARGO S.A. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

– Planujemy, podobnie jak w poprzednich latach, przewieźć około 10 tysięcy pasażerów. Zabytkowe wagony prowadzone przez lokomotywy parowe jeżdżą po najciekawszych turystycznie trasach kolejowych w naszym województwie. Po raz kolejny pociągi pod parą zawitały do Tuchowa. W słoneczną sobotę, 28 września podróżni pojechali dwoma kursami

na trasie Tarnów – Tuchów – Tarnów. Przejazd odbył się zabytkowymi wagonami z lat 20. i 30. XX wieku, prowadzonymi przez lokomotywę parową Ty 42 107 z 1946 roku. Tabor utrzymany w pełnej sprawności technicznej przez Skansen Taboru w Chabówce – tak o wydarzeniu mówił prezes Nowosądeckiego Stowarzyszenia Miłośników Kolei, Maciej Fijak.

Tegoroczną wizytę pociągu retro na tuchowskiej stacji kolejny raz uświetnił występ zespołu „Leliwa Jazz Band” z Tarnowa, a Koło Gospodyń Wiejskich z Trzemesnej witało podróżnych smacznym poczęstunkiem.

W czasie dwukrotnego postoju pociągu retro uczestnicy wydarzenia mieli niepowtarzalną okazję wsiąść do niego i zwiedzić jego zabytkowe wnętrza – z wszystkimi zainteresowanymi zrobili to również burmistrz Tuchowa – Magdalena Marszałek, zastępca burmistrza – Wiktor Chrzanowski oraz Michał Wojtkiewicz – poseł na Sejm RP. Zwiedzający mieli również możliwość wejścia do kabiny maszynisty. Jak zawsze dużym zainteresowaniem wśród dzieci i dorosłych cieszył się parowóz, czego dowodzi wypowiedź uczestniczek wydarzenia, pań: Ewy Piórkowskiej

i Marii Wiśniowskiej, które w strojach retro wszystkim podróżującym rozdawały pamiątkowe foldery, pocztówki, mapy i odbłaski, a najmłodszy podróżni otrzymali słodkie niespodzianki:

– To był świat zupełnie w innym stylu. A i radości było wiele... Na tuchowską stację lokomotywa wparowała – ciężka ogromna i pot z niej sphywał... Było też kilka wagoników, a w nich siedziało wielu małych i dużych tej RETRO przejażdżki uczestników. Lokomotywa, a przede wszystkim buchający wszędzie dym robił wrażenie na najmłodszych uczestnikach. – Dlaczego lokomotywa ma węgiel na dachu? – pytały dzieci – Babciu, babciu, jechałem „ciuchcią z wagonikiem – wołały dzieci! Rodzice, czy dziadkowie, mieli nie lada zadanie, by wytłumaczyć dzieciom w prosty sposób uruchamianie lokomotywy. Nie zabrakło stylizacji – retro strojów, również orkiestry, która stare melodie przygrywała i do przytupu zapraszała. Były wspólne (RETRO) rozmowy, zdjęcia i wywiady. Skromne pamiątki i ciasteczka. Po dłuższej przerwie pociąg retro opuścił nasze miasteczko...

A gwizd i świst wszystkich chętnych do wsiadania przywoływał, a konduktor nowe wrażenia obiecywał. I ruszyła maszyna po szynach...

Jak co roku swoją bardzo ważną rolę przy pociągu retro odegrali także strażacy z OSP Tuchów i OSP Karwodrza, którzy uzupełnili wodę w parowozie. Dzięki temu mógł on ruszyć w powrotną drogę. Pociąg retro wjeżdżając i wyjeżdżając z Tuchowa, za każdym razem witał i żegnał mieszkańców swoim sygnałem dźwiękowym. Pożegnanie tak skomentowały wyżej cytowane panie:

– Pasażerowie ze smutkiem i sentymentem żegnali RETRO pociąg.

Oczywiście nie ma się co smuć – zawsze chcę do was wrócić... Lokomotywa na koniec zagadła, gdy ostatnie dymy wypuszczała:

(Och) Ach jak gorąco... Uff jak gorąco...

Jednak Tuchów bardzo polubiłam i pomimo zmęczenia jeszcze raz w tym dniu do Was wróciłam.

Również w czasie tegorocznego pobytu w Tuchowie organizatorzy zapewnili, że w roku 2020 pociąg retro znów do nas zawita.

Pomoc fizjoterapeutyczna także dla dzieci

Coraz większą popularnością cieszą się świadczenia rehabilitacji domowej, prowadzone przez Centrum Zdrowia Tuchów w powiecie tarnowskim i w samym Tarnowie. Spółka poszerza właśnie paletę tych bezpłatnych świadczeń o zabiegi dla niemowląt oraz dzieci do 3. roku życia. Będzie je prowadzić fizjoterapeutka niemowlęca, uczestniczka wielu szkoleń z zakresu rehabilitacji dzieci – mgr Joanna Krużel. Komercyjne świadczenia będą udzielane także w Centrum Zdrowia Wierchosławice.

– Pracuję z pasją i żywo interesuję się tematyką rodzicielstwa bliskości oraz wychowania dzieci w duchu empatii – deklaruje Joanna Krużel. Prócz rehabilitacji niemowląt, u których stwierdzono zabu-

rzenia w dystrybucji napięcia mięśniowego oraz niedotlenienie okołoporodowe, ma pacjentów zagrożonych rozwojem mózgowego porażenia dziecięcego oraz kręcem szyi. Pomaga także dzieciom z opóźnionym lub zaburzonym rozwojem psychoruchowym, z zaburzoną kontrolą postawy i cierpiącym z powodu kolek-

Pani Joanna jest też certyfikowanym terapeutą NDT-Bobath. To metoda stosowana u dzieci, które potrzebują specjalistycznej stymulacji, aby dogonić swoich rówieśników. Stosuje się ją u maluchów urodzonych przedwcześnie oraz mających kłopoty z napięciem mięśniowym i asymetrią ułożenia, jak również w przypadku, gdy dziecko doznało

udar mózgu lub innego urazu mózgowo-czaszkowego.

Fizjoterapeutka Centrum Zdrowia Tuchów prowadzi także specjalistyczne konsultacje, które mają na celu ocenę rozwoju psychoruchowego niemowlęcia i zdiagnozowanie wszelkich niepokojących objawów, obserwowanych przez rodziców podczas pielęgnacji. Specjalistka prowadzi też terapię wad i proponuje zabawy, stymulujące rozwój sensoryczny niemowląt. Joanna Krużel ocenia ponadto rozwój niemowląt wg skali AIMS (Alberta Infant Motor Scale) oraz elementów diagnozy wg metody Prechtl'a. Prowadzi również kursy masażu SHANTALA.

W sprawie domowej rehabilitacji dzieci w Tarnowie osoby zainteresowane mogą telefonować pod numer: 795 595 168. W Tuchowie należy telefonować pod numer: 14 652 55 03. Przyjmowanie zgłoszeń na komercyjne zabiegi wykonywane w Centrum Zdrowia Wierchosławice odbywa się pod numerem telefonu: 14 67 97 022.

Odblaski dla pierwszoklasistów

WIKTOR
CHRZANOWSKI

Bezpieczeństwo najmłodszych uczestników ruchu zależy w dużej mierze od nas, dorosłych! Z policyjnych statystyk wynika, że wielu zdarzeń drogowych można by uniknąć, gdyby piesi bardziej zadbali o własne bezpieczeństwo.

Prawo o ruchu drogowym stanowi, że każdy pieszy poruszający się poboczem drogi po zmierzchu poza obszarem zabudowanym ma obowiązek noszenia elementów odblaskowych w sposób widoczny dla innych uczestników ruchu. Jednak należy zaznaczyć, że zła widoczność może przyczynić się do najechania na pieszo także na obszarze zabudowanym. Warto pamiętać, że poruszając się poboczem drogi po zmierzchu bez elementów odblaskowych, jesteśmy widoczni w światłach pojazdu z odległości 20-30 metrów. Samochód jadący z prędkością 90 km/h pokonuje 25 metrów

FOT. UM TUCHÓW

w ciągu 1 sekundy. Kierujący zatem nie ma żadnych szans na jakąkolwiek reakcję. Jeśli pieszy wyposażony jest w element odblaskowy, kierowca zauważy go już z odległości 130-150 metrów, czyli ok. 5 razy szybciej. Dlatego tak ważne jest noszenie elementów odblaskowych.

Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tuchowie (GKRPA) już od wielu lat promując ideę bezpieczeństwa, włącza się czynnie w te działania, przygotowując akcją „Widoczny pierwszoklasista”. W tym roku GKRPA zakupiła 200 kompletów odblaskowych. Każdy uczeń rozpoczynający

naukę w szkole podstawowej na terenie naszej gminy otrzymał kamizelkę i opaskę odblaskową. Przewodniczący GKRPA Wiktor Chrzanowski, wiceprzewodniczący GKRPA Jerzy Odronec oraz koordynatorka GKRPA Katarzyna Derus-Krawczyk odwiedzili szkoły, wręczając uczniom pierwszych klas odblaskowe zestawy.

Dzieci z zadowoleniem przyjęły prezenty i deklarowały noszenie odblasków, natomiast rodziców prosimy o włączenie się w akcję i dbanie o to, by ich pociechy każdego dnia wychodząc do szkoły lub autobusu szkolnego, pamiętały o włożeniu kamizelki.

R E K L A M A

Nie wycofuj się rakiem

Jeżeli jesteś w sile wieku pomiędzy 50. a 65. rokiem życia lub osobą w wieku 40-49 lat, zaliczaną do grupy podwyższonego ryzyka z powodu występowania w rodzinie przypadków nowotworu jelita grubego to zgłoś się na bezpłatne badania i upewnij się, że wszystko jest dobrze!

Bezpłatne badania jelita grubego

Zapisy i informacja tel:

728 588 355

**Centrum
Zdrowia**
TUCHÓW

Kolonoskopia to przesiewowe badanie jelita grubego. Jest najlepszą i najszybszą metodą wczesnej diagnostyki zmian nowotworowych.

Profilaktyka zdrowia w PWSZ

Dlaczego panie po pięćdziesiątym roku życia powinny zrobić mammografię? Na czym polega takie badanie? Jakie czynniki zmniejszają ryzyko zachorowania na raka piersi? Odpowiedzi na te i podobne pytania padną podczas otwartego spotkania informacyjnego poświęconego programowi „Zrób to mammo”. Wszyscy zainteresowani zaproszeni są 16 października na godz. 16.15 do auli budynku C Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie.

Podczas spotkania doświadczony lekarz specjalista diagnostyki obrazowej przedstawi prezentację multi-

medialną poświęconą profilaktyce raka piersi. Po części informacyjnej można będzie zadawać pytania. Zaplanowano także poczęstunek przy kawie lub herbacie. Każda z pań uczestniczących w spotkaniu otrzyma materiały edukacyjne na temat profilaktyki.

Przypomnijmy, że w ramach programu „Zrób to mammo” Centrum Zdrowia Tuchów wspiera panie, które zdecydują się na wykonanie diagnostyki. Jedną z form wsparcia jest finansowanie kosztów dojazdu na badanie. Ponadto osoby, które opiekują się np. starszymi członkami rodziny lub dziećmi na czas wizyty diagnostycznej mogą skorzystać z pomocy profesjonalnych opiekunów.

Rak piersi nazywany jest „epidemią XXI wieku”. W ciągu ostatnich 30 lat w Polsce dwukrotnie wzrosła

liczba zachorowań na ten nowotwór. Niestety od kilku lat coraz mniej kobiet decyduje się na wykonanie badań profilaktycznych. W regionie tarnowskim liczba korzystających z diagnostyki nie sięga nawet 30% uprawnionych. Specjaliści ostrzegają, że ryzyko zachorowania na raka piersi będzie rosło, bo takie tendencje występują na świecie. Tymczasem to właśnie mammografia pozwala na uwidocznienie małych zmian rakowych, zanim staną się one wyczuwalne przez lekarza lub samą kobietę. Panie zainteresowane wykonaniem badania mogą telefonować pod numer: 604 430 775.

Program „Zrób to mammo” dotyczący profilaktyki raka piersi jest dofinansowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 kwotą 1 179 223,80 zł.

Nabór wniosków do programów "Mój prąd" oraz "Agroenergia"

MÓJ PRĄD – nowy instrument finansowy wsparcia OZE

Program priorytetowy „Mój Prąd” stanowi instrument dedykowany wsparciu rozwoju energetyki prosumenckiej, a konkretnie wsparcia segmentu mikroinstalacji fotowoltaicznych (PV).

Ministerstwo Energii w współpracy z Ministerstwem Środowiska przygotowało nowy instrument finansowania instalacji fotowoltaicznych pn. „Mój Prąd”. Głównym celem programu jest zwiększenie produkcji energii z mikroinstalacji fotowoltaicznych.

Budżet programu wynosi 1 mlrd złotych. Dofinansowanie obejmuje do 50% kosztów instalacji fotowoltaicznej, jednak nie więcej niż 5000 zł. Wsparciem zostaną objęte instalacje o mocy 2-10 kW. Program skierowany jest do osób, które chcą zamontować panele fotowoltaiczne w swoich gospodarstwach domowych.

- Kosztami kwalifikowanymi są koszty zakupu i montażu instalacji fotowoltaicznej.
- Wydatki podlegające dofinansowaniu nie mogą być poniesione wcześniej niż 23.07.2019 (datą poniesienia wydatku jest data opłacenia faktury).
- Inwestycja nie może zostać zakończona (tj. przyłączona do

sieci dystrybucji energii) przed rozpoczęciem naboru. Konieczne jednak jest zakończenie prac inwestycyjnych w chwili składania wniosku o dofinansowanie. Przez zakończenie inwestycji rozumie się podpisanie umowy z dystrybutorem sieci oraz montaż licznika dwukierunkowego.

- Dofinansowanie będzie udzielone jedynie na nowe urządzenia (wyprodukowane nie później niż 24 miesiące przed instalacją).
- Do wniosku o dofinansowanie należy załączyć: fakturę za zakup i montaż instalacji PV, dowód zapłaty faktury, dokument potwierdzający instalację licznika dwukierunkowego wraz z danymi identyfikacyjnymi konkretnej umowy kompleksowej.

Wnioski należy składać od 30.08.2019 r. do 20.12.2019 r. lub do wyczerpania alokacji środków. Nabór wniosków odbywa się w trybie konkursowym.

Więcej informacji można uzyskać na stronie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Panele fotowoltaiczne cieszą się rosnącą popularnością wśród użytkowników domowych i małych firm. Umożliwiają produkcję własnej energii odnawialnej. Dzięki produkcji

własnej energii elektrycznej z OZE, możesz ograniczyć skutki wzrostu cen energii i zwiększyć swoje bezpieczeństwo energetyczne, ale przede wszystkim przyczynisz się do ograniczenia negatywnego wpływu produkcji energii na jakość powietrza i klimat. Instalacje fotowoltaiczne pozwalają na produkcję elektrycznej z energii promieniowania słonecznego.

„AGROENERGIA”, czyli kompleksowe wsparcie związane z ograniczeniem negatywnego wpływu na środowisko prowadzonych działalności rolniczych

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków o dofinansowanie w ramach programu priorytetowego „Agroenergia”. Celem programu jest kompleksowe wsparcie związane z ograniczeniem negatywnego wpływu na środowisko prowadzonych działalności rolniczych poprzez dofinansowanie inwestycji służących budowaniu samodzielności energetycznej na obszarach wiejskich, co przyczyni się do zwiększenia lokalnego bezpie-

czeństwa energetycznego oraz m.in. poprawy jakości powietrza.

Przewidywane formy dofinansowania:

- dotacje – dla rolników indywidualnych zarezerwowano 80 mln zł, przy czym jedna dotacja może wynosić maksymalnie 800 tys. zł,
- pożyczka – na którą zarezerwowano 120 mln zł. Oprocentowanie pożyczki wyniesie: WIBOR 3M + 50 pb, nie mniej niż 2% przy okresie finansowania nie dłuższym niż 15 lat. Kwoty pożyczki będą się wahać między 100 tys. zł a 2 mln zł.

Alokacja:

Kwota alokacji dla zwrotnych oraz bezzwrotnych form dofinansowania – do 200 000 tys. zł, z podziałem na:

- dla bezzwrotnych form dofinansowania – do 80 000 tys. zł,
- dla zwrotnych form dofinansowania – do 120 000 tys. zł.

Kwoty dotacji mogą wynosić maksymalnie do 40%, a pożyczki – do 100% kosztów kwalifikowanych. Nabór ma charakter ciągły, co oznacza, że wnioski rozpatrywane będą na bieżąco, do wyczerpania środków.

Ponieważ program ma m.in. na celu poprawę lokalnego bezpieczeństwa energetycznego i promuje koncepcję samowystarczalności energetycznej, to finansowane projekty obligatoryjnie muszą uwzględniać przedsięwzięcie z zakresu utworzenia nowego źródła energii. Równocześnie weryfikowany jest uzyskany poziom zaspokojenia własnych potrzeb energetycznych wnioskodawcy.

W programie uwzględniono kryteria w zakresie maksymalnych jednostkowych kosztów brutto dla poszczególnych technologii OZE. Takie podejście zapewni transparentność oceny i zabezpieczy przed sztucznym zawyżaniem kosztów przedsięwzięć.

Wnioski należy składać w terminie od 08.07.2019 r. do 20.12.2019 r. lub do wyczerpania alokacji środków.

Sposób złożenia wniosku:

Przygotowane wnioski należy składać w wersji elektronicznej przez Generator Wniosków o Dofinansowanie („GWD”), a w przypadku braku możliwości zastosowania podpisu, o którym mowa w §2 ust. 4 Regulaminu naboru wniosków, oprócz przesłania wersji elektronicznej należy złożyć wygenerowany przy użyciu GWD: <https://gwd.nfosigw.gov.pl/>:

- wydruk wniosku, zawierający na pierwszej stronie kod kreskowy,
 - oświadczenia podpisane zgodnie z zasadami reprezentacji wnioskującego,
- bepośrednio w kancelarii NFOŚiGW od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30 albo przesłać drogą pocztową lub kurierem na adres:

**Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ul. Konstruktorska 3A
02-673 Warszawa
z dopiskiem „Agroenergia”**

Piłka nożna w Siedliskach wspierana przez Ministerstwo Sportu i Turystyki

BIELKO
sezonowo na sportowo

Klub piłkarski z Siedlisk otrzymał w tym roku dotację z Ministerstwa Sportu i Turystyki. Zadanie, na które stowarzyszenie otrzymało środki, jest realizowane od 1 lipca do 15 listopada 2019 roku.

Po jego zakończeniu przygotowano zostanie sprawozdanie z realizacji projektu, a dane z testów sprawnościowych dzieci trafią do Narodowej Bazy Talentów.

– Drugi rok z rzędu nasz wniosek o dofinansowanie jest pozytywnie

rozpatrywany przez ministerstwo. Bardzo się cieszymy z tego powodu, ponieważ dzieci mogą rozwijać się w lepszych warunkach, a nam trenerom pracuje się po prostu łatwiej i przyjemniej. Poza tym uzupełniliśmy bazę sprzętową, dzięki czemu pozytywnie przeszliśmy kontrolę certyfi-

kacyjną szkółek PZPN – powiedział Grzegorz Bajorek, trener w Szkółce Piłkarskiej Alfa Siedliska.

W ramach projektu Alfa Siedliska zakupiła już przenośne bramki aluminiowe z siatkami o wymiarach 5x2 m. Dotychczasowe bramki, które posiadał klub, były stalowe i bardzo ciężkie, przez co młodzi chłopcy (np. orliki i młodziki) mieli trudności z ich przenoszeniem. Obecnie problem ten już nie istnieje i przedstawienie bramek nie stanowi teraz żadnego problemu. Oprócz tego zakupu do klubu trafiło jeszcze 8 piłek dla drużyny młodzików. Dzięki temu Szkoła Piłkarska Alfa Siedliska posiada już niemal kompletny sprzęt do prowadzenia zajęć treningowych.

– Doceniamy znaczenie ministerialnego Programu Klub. Dla takiego stowarzyszenia jak nasze

jest to znaczny „zastrzyk” finansowy. Nie spoczywamy jednak na laurach i ciągle poszukujemy dodatkowych środków na działalność, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że fundusze zewnętrzne mogą nam pomóc w udoskonaleniu infrastruktury i organizacji klubu sportowego w Siedliskach. Przy tej okazji dziękujemy wszystkim, którzy nam pomagają. Mam tu na myśli nie tylko pomoc rzeczową. Bardzo miłe i motywujące dla nas trenerów jest zwyczajnie dobre słowo... – stwierdził Jarosław Mirek.

TURNIEJ W KARWODRZY

22 września na stadionie LKKS KARWODRZA odbył się już VI Turniej im. Mariana Jękota. W wydarzeniu uczestniczyły 4 drużyny: RESCOLD RZESZÓW (kpt. Robert Kras); „OLDBOYS” KARWODRZA (kpt. Marcin Skrzek); URZĄD MIEJSKI (kpt. Witold Stykowiec); TEAM SOŁTYSA (kpt. Tadeusz Kaczor).

Sołtys Karwodrzy Kazimierz Gawryał powitał rodzinę śp. Mariana Jękota (żonę, siostry, braci) oraz wszystkie drużyny. Następnie minutą ciszy uczczono pamięć śp. Mariana Jękota.

Pani burmistrz Tuchowa, Magdalena Marszałek, która poświęciła swój czas, aby po raz kolejny odwiedzić Karwodrę – bardzo dziękujemy – dokonała otwarcia turnieju piłkarskiego. Pogoda wspaniale dopisała, przybyły całe rodziny. Grupa Motocyklowa OWL'S RIDERS z Tuchowa dodała skrzydeł zawodnikom – tyłu motocyklistów jeszcze w Karwodrzy nie było.

Rozegrano 4 mecze systemem pucharowym – drużyny zajęły następujące miejsca:

- 1 miejsce – TEAM SOŁTYSA
- 2 miejsce – URZĄD MIEJSKI TUCHÓW
- 3 miejsce – OLDBOYS KARWODRZA

4 miejsce – RESCOLD RZESZÓW

Wszystkie drużyny otrzymały puchary, również zasłużeni zawodnicy LKKS Karwodrza: Tadeusz Solarz, Marek Gryzło, Tadeusz Kaczor oraz grupa OWL'S RIDERS. Puchary wręczała pani Maria Jękot – żona śp. Mariana Jękota. Organizatorzy częstowali uczestników pysznymi smakołykami. Było gwaro i wesoło.

Organizatorami imprezy była rodzina śp. Mariana Jękota oraz klub LKKS Karwodrza.

**Do zobaczenia za rok!
Sołtys Karwodrzy
Kazimierz Gawryał**

Podsumowanie Pucharu Szlaku Solnego

Finałowa edycja Pucharu Szlaku Solnego odbyła się – już standardowo – w Rabce Zdroju.

Pogoda dopisała i na nieco zmodyfikowanej trasie rywalizowali nasi zawodnicy, walcząc o jak najwyższe lokaty. Po całym dniu zmagania wyniki przedstawiają się następująco: ostatnia edycja/klasyfikacja generalna:

- Ola Dydyk – 1 miejsce/2 miejsce
- Zuzia Kapustka – 3 miejsce/4 miejsce
- Max Bernal – 15 miejsce
- Maja Dydyk – 3 miejsce/3 miejsce
- Mikołaj Rutka – 5 miejsce/5 miejsce
- Paweł Janas – 6 miejsce/4 miejsce
- Bartłomiej Janas – 3 miejsce/3 miejsce
- Filip Chrzanowski – 11 miejsce/13 miejsce
- Gabriela Rutka – 2 miejsce/3 miejsce

- Dawid Hudyka – 6 miejsce/3 miejsce
- Gabriela Hudyka z powodu defektu nie skończyła rywalizacji w niedzielnych zawodach i niestety w klasyfikacji generalnej spadła na 4 pozycję.
- Albert Hudyka – 8 elita 5 U23/5 elita 4 U23

Tak dobra jazda naszych zawodników pozwoliła na zajęcie 3 miejsca w klasyfikacji klubowej!! Ogromne brawa należą się wszystkim wspaniale walczącym zawodnikom, których ciężka i systematyczna praca podczas treningów została nagrodzona takimi wynikami! Gratulacje składamy również trenerowi – Wiktorze, świetna robota!! Podziękowania kierujemy również do wszystkich rodziców – wspaniała współpraca i ogromne oddanie.

Zarząd 4BIKE

SUKCESY KOLARZY Z 4BIKE

Gluchołazy to małe miasteczko w województwie opolskim, leżące u podnóża Gór Opawskich, znane również jako Miasto Orderu Uśmiechu.

Właśnie tam, w ostatni weekend wakacji – wśród 250 zawodników – pojawili się zawodnicy 4BIKE na zawodach rangi Pucharu Polski. Cykl tych pucharów składa się z siedmiu wyścigów – tu odbyła się szósta edycja. Była to kolejna edycja wyścigu Cyklo-Opawy XC-MTB. Na trasie pełnej korzeni, kamieni i ostrych podjazdów z najlepszymi „góralami” w kraju zmagalo się 5 naszych zawodników, odnotowując następujące miejsca:

- Bartłomiej Janas – 13
- Filip Chrzanowski – 43
- Dawid Hudyka – 12
- Gabriela Hudyka – 3
- Albert Hudyka – 14 elita/7 U23

Brawo!!!! Gratulujemy! Trzymamy kciuki w kolejnych startach.

Wizyta w Mieście Orderu Uśmiechu

Finał Pucharów Polski MTB

Puchar Polski w Boguszwie Gorcach to finałowa edycja Pucharu Polski, na której meldują się najbardziej zapaleni miłośnicy formuły XC.

Trasa, na jakiej rywalizowali między innymi zawodnicy 4BIKE, była – tradycyjnie – bardzo naturalna: pełna korzeni, zakrętów i leśnych „niespodzianek”, do tego pogoda sprzyjała rywalizacji. Poczynając od najmłodszych, wyniki przedstawiają się następująco: wśród żaków Paweł Janas zajął

11 miejsce, Gabriela Rutka również uplasowała się na 11 pozycji. Dawid Hudyka odnotował zdecydowanie swój najlepszy start w Pucharze Polski, zajmując wysokie 5 miejsce. W grupie junierek Gabriela Hudyka wywalczyła 4 pozycję, a Albert Hudyka, jadąc bardzo dobrze, złapał defekt, przez co zmuszony był zatrzymać się w boksie, tracąc tym samym swoją pozycję. Ostatecznie jednak skończył zmagania na 12 miejscu w elicie i 8 w U23.

Brawa dla wszystkich!!!

Nadmorskie zmagania kolarzy

Zawody MTB rangi pucharów Polski to nie lada gratka. To tam mierzą się ze sobą najlepsi z najlepszych. Tak właśnie zawodnicy 4BIKE witali maj.

Tym razem bardzo daleko od Tuchowa – w Żukowie, około 20 km na zachód od Gdańska. W pozornie równinnym krajobrazie znalazła się trudna technicznie, wymagająca fizycznej „mocy” trasa drugiej edycji Pucharu Polski. Wyjazd w nieznanne tereny kolarskie był dla zawodników wyzwaniem. Mimo to tytuł wicemistrzyni przywiozła ze sobą Gabriela Hudyka! Pozostałym

klubowiczom poszło również nieźle: Bartłomiej Janas – 5 miejsce, Paweł

Janas – 9 miejsce, tuż za nim: Mikołaj Rutka, Dawid Hudyka – 15 miejsce i Gabriela Rutka 16 lokata. Natomiast w elicie znalazł się Jakub Solarz – 9 miejsce i 6 w U23. Gratulujemy i nie ustajemy w kibicowaniu. Wiemy, że dla każdego ze startujących osiągnięcie założonych celów to nie tylko myśli – to praca, treningi, podejście i oczywiście doświadczenie, a także współstartujący i kibice, bez których ciężko zdobywać laury. Dziękujemy za życzliwość, za każde dobre słowo, za każdego „lajka” na Facebooku – wtedy nawet będąc tak daleko, dajemy z siebie wszystko, bo czujemy Wasze wsparcie.

Dziękujemy!

Mistrzostwa Powiatu Tarnowskiego w Kolarstwie Górskim

Wponiedziałek 23 września zawodnicy 4BIKE reprezentowali nie tylko Klub i Gminę Tuchów, ale też swoje szkoły podczas Mistrzostw Powiatu Tarnowskiego w Kolarstwie Górskim w Wojniczu.

Organizatorem była Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Kantego w Wojniczu, a patronat nad imprezą objęli: starosta

tarnowski – Roman Łuczak oraz burmistrz Wojnicza – Tadeusz Bąk. Zawody odbywały się w ramach Igrzysk Dzieci i Młodzieży Szkolnej.

W kategorii dziewcząt klas 4-6 Maja Dydyk – ze Szkoły Podstawowej im. Batalionu „AK „Barbara” w Lubaszowej wywalczyła 1 miejsce;

W tej samej kategorii wśród chłopców walczyli: Mikołaj Rutka ze Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach – 1 miejsce, Paweł Janas ze Szkoły

Podstawowej w Bogoniowicach – 3 miejsce oraz reprezentanci Szkoły Podstawowej im. prof. Jana Sajdaka w Burzynie: Filip Chrzanowski – 2 miejsce i Kamil Świągoda – 5 miejsce.

Jesteśmy niezmiernie dumni z naszych wychowanków, szczególnie, że ich świetne starty w tych zawodach pozwoliły im zakwalifikować się do Mistrzostw Województwa Małopolskiego, które odbyły się w piątek 27 września w Sieprawiu koło Myślenic.

Bardzo, bardzo, bardzo dziękujemy panu Waldemarowi Sitkowi ze Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Siedliskach

za pomoc i opiekę nad zawodnikami podczas zawodów.

Zarząd 4BIKE

JESIENNĄ AURĄ DO KINA PROMIEŃ W TUCHOWIE

CYFROWE 3D NAJLEPSZY DŹWIĘK I OBRAZ
KINO PROMIEŃ
TUCHÓW
 WWW.KINO.TUCHOW.PL
GRZEGORZNIEMIEC

Za oknem widać już pierwsze liście, rtęć termometru gwałtownie spada, dni stają się coraz krótsze, pogoda płata figle z deszczkiem w tle. Dla wielu z nas jesień to czas większego zaangażowania w życie kulturalne w naszym mieście. Warto zarezerwować sobie chociaż jeden dzień w tygodniu i zorganizować spacer szlakiem tuchowskiej kultury.

Proponuje rozpocząć wędrowkę na „lipowym wzgórzu” od biblioteki ojców redemptorystów, będącej źródłem materiałów historycznych o dziejach miasta i klasztoru. Kontynuując spacer, można skierować się w stronę rynku, a dokładniej w stronę Domu Kultury, mijając po drodze Kościół pw. św. Jakuba Starszego Apostoła w Tuchowie, czy też zabytkowy budynek Towarzystwa Gimnastycznego „Sokol”, w którym znajduje się nowo powstałe Muzeum Miejskie. Tym sposobem dotrzeć można do najważniejszego przystanku tuchowskiej kultury, a mianowicie do Domu Kultury w Tuchowie, gdzie znajduje się kino „Promień”. W jego repertuarze każdy znajdzie coś dla siebie. Tej jesieni zobaczyć można wiele premier filmowych, m.in.: *Angry Birds Film 2*, *Był sobie pies 2*, *O Yeti!*, *Baranek Shaun Film, Farmageddon*. A największy hit tego roku na naszym ekranie już 22 listopada – kolejna część kultowej *Krainy Łodu!* „Cześć, jestem Olaf. Trochę brakuje mi ciepła...” Pamiętajcie? ☺

Serdecznie zapraszamy!!!

Więcej informacji na stronie www.kino.tuchow.pl oraz na Facebooku: www.facebook.com/kinopromien

Angry Birds Film 2

Skomplikowana relacja nielotów Angry Birds oraz sprytnych Zielonych Świnek przenosi się na wyższy poziom. Kiedy wyspy zamieszkałe przez Angry Birds i Świnki znajdują się w niebezpieczeństwie, a nowy wróg da o sobie znać, Red, Chuck i Bomba rekrutują Silver (siostrę Chucka) oraz łączą siły z Leonardem i jego drużyną, tworząc superteam, który ma ocalić ich domy!

Seanse:

Wersja 2D z dubbingiem
 5 października – 9 października
 godz. 10:00*, 15:00, 17:00
 14 października – 16 października
 godz. 10:00*, 15:00
 18 października – 23 października
 godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Polityka

W *Pitbullu* Patryk Vega zajął się policją, w *Botoksie* wziął pod lupę służbę zdrowia, a teraz przyszedł czas na polską scenę polityczną. Co robią i jak zachowują się najważniejsi ludzie

w kraju, kiedy gasną światła kamer i spadają maski? Jak władza i dostęp do publicznych pieniędzy wpływają na osoby piastujące najwyższe urzędy i pełniące obowiązki wobec narodu? Bezkompromisowa *Polityka* odpowiada na te pytania. To film o przedstawicielach wszystkich frakcji i ugrupowań politycznych w Polsce, o rządzących i opozycji, o świeckich liderach i politykach w sutannach.

Seanse:

Wersja 2D
 4 października – 9 października
 godz. 19:30
 14 października – 16 października
 godz. 17:00, 19:30

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Czarny Mercedes

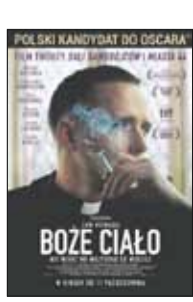
W podejrzanych okolicznościach zostaje zamordowana Aneta (Maria Dębska) – piękna żona szanowanego adwokata Karola Holzera (Artur Żmijewski).

Sprawę tajemniczego zabójstwa próbuje rozwiązać nadkomisarz Rafał Król (Andrzej Zieliński), funkcjonariusz współpracujący podczas okupacji z Niemcami Granatowej Policji. Kolejne tropy mnożą podejrzenia i ujawniają głęboko skrywane sekrety zmarłej oraz niejasne powiązania jej męża z wysoko postawionym oficerem SS (Aleksandar Miličević). Wśród podejrzanych znajduje się także nieco ekscentryczny hrabia Leon Przewiedzki (Andrzej Seweryn), który ma w zwyczaju podglądanie osób obecnych w mieszkaniu adwokata, szczególnie kobiet. W toku śledztwa nadkomisarz Król znajduje nieoczekiwanego sojusznika w osobie radcy niemieckiej policji kryminalnej – Ernsta Klugego (Bogusław Linda). Sytuacja Holzera staje się coraz bardziej niebezpieczna, tymczasem znajdujący się na wolności morderca jest być może o krok od popełnienia kolejnej zbrodni.

Seanse:

Wersja 2D
 18 października – 23 października
 godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Inspirowana prawdziwymi wydarzeniami historia 20-letniego Daniela, który w trakcie pobytu w poprawczaku przechodzi duchową prze-

mianę i skrycie marzy, żeby zostać księdzem. Po kilku latach odsiadki chłopak zostaje warunkowo zwolniony, a następnie skierowany do pracy w zakładzie stolarskim. Zamiast tego jednak, popychany niemożliwym do spełnienia marzeniem, Daniel kieruje się do miejscowego kościoła, gdzie zaprzyjaźnia się z proboszczem. Kiedy pod nieobecność duchownego niespodziewanie nadarza się okazja, chłopak wykorzystuje ją i w przebraniu księdza zaczyna pełnić posługę kapłańską w miasteczku. Od początku jego metody ewangelizacji budzą kontrowersje wśród mieszkańców, szczególnie w oczach surowej księżki Lidii. Z czasem jednak nauki i charyzma fałszywego księdza zaczynają poruszać ludzi pogrążonych w tragedii, która wstrząsnęła lokalną społecznością kilka miesięcy wcześniej. Tymczasem w miasteczku pojawia się dawny kolega Daniela z poprawczaka, a córka księżki, Marta, coraz mocniej zaczyna kwestionować duchowość młodego księdza. Wszystko to sprawia, że chłopakowi grunt zaczyna palić się pod nogami. Rozdarty pomiędzy sacrum i profanum bohater znajduje jednak w swoim życiu nowy, ważny cel. Postanawia go zrealizować, nawet jeśli jego tajemnica miałaby wyjść na jaw...

Seanse:

Wersja 2D
 18 października – 23 października
 godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Był sobie pies 2

Wszystkie psy doskonale wiedzą, że życie ma sens tylko u boku ukochanego pana lub pani. Ale czasem trzeba się nieźle nabiegać, żeby za nimi nadążyć.

Bailey dostaje od swojego ukochanego Ethana nowy cel: ma opiekować się jego wnuczką – CJ. Dopóki dziewczynka jest mała, zadanie jest dość proste, choć czasem trzeba ochronić ją własnym ciałem przed rozbrykanym koniem. Z biegiem czasu CJ dorasta i wyzwania dla Baileya też stają się coraz większe, tym bardziej, że dziewczynka wyjeżdża z matką do wielkiego miasta i traci kontakt z dziadkami. Na szczęście Bailey przeżył już wiele życiowych i sporo się o ludziach nauczył. Tym razem będzie musiał pomóc swojej ukochanej pani odnaleźć prawdziwą miłość, zrealizować marzenia i przede wszystkim pogodzić skłóconą rodzinę. Czasem będzie musiał odejść, by zaraz znów powrócić w nowym wcieleniu, raz nawet jako suczka. Bo jedno wie na pewno: życie jest na tyle pomordane, że zawsze warto trzymać się razem.

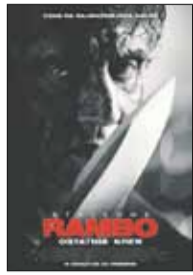
Seanse:

Wersja 2D z dubbingiem
 24 października – 30 października
 godz. 10:00*, 15:00
 26 października – seans odwołany
 2 listopada – 6 listopada
 godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Rambo: Ostatnia krew

John Rambo częściej niż po broń sięga dziś po butelkę. Szuka w niej ucieczki przed powracającymi wspo-

mnieniami dawnych walk i utraconych bliskich. Gdy jednak uprowadzona zostaje córka jego przyjaciółki, John po raz ostatni będzie musiał stanąć

do walki. Wkrótce okaże się, że porywacze pracują dla mafii, która z porwań młodych kobiet zrobiła dochodowy biznes. Próba ocalenia dziewczyny oznacza wypowiedzenie wojny armii bezwzględnych najemników. A wojna to żywioł Johna Rambo. Gdy jego przeciwnicy rozumieją, że najtrudniejszym przeciwnikiem jest ten, który nie ma nic do stracenia, nie będzie już dla nikogo odwrotu. Okazywanie litości nie jest najmocniejszą stroną Johna Rambo. Oni pierwsi przelali krew. On zrobi to ostatni.

Seanse:

Wersja 2D z napisami
 24 października – 30 października
 godz. 17:00
 26 października – seans odwołany

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

To: Rozdział 2

Zło wkrada się do miasteczka Derry położonego w stanie Maine co 27 lat. *To: Rozdział 2* ponownie gromadzi, znanych nam z części pierwszej, dorosłych już

bohaterów, którzy spotykają się prawie trzydzieści lat po wydarzeniach przedstawionych w filmie *To*.

Seanse:

Wersja 2D z napisami
 24 października – 30 października
 godz. 19:00

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Obywatel Jones

Młody dziennikarz Gareth Jones (James Norton) zyskał sławę, pisząc artykuł o swoim spotkaniu z Adolfem Hitlerem zaraz po przejściu przez niego władzy

w 1933 roku. Teraz ambitny Walijczyk przymierza się do kolejnego wielkiego tematu – gwałtownej modernizacji Związku Radzieckiego. Chcąc gruntownie zbadać sprawę, reporter decyduje się na podróż do Moskwy, aby przeprowadzić wywiad ze Stalinem. Na miejscu poznaje młodą dziennikarkę Adę Brooks (Vanessa Kirby), pracującą dla Waltera Duranty'ego (Peter Sarsgaard), dzięki której odkrywa, że prawda o stalinowskim reżimie jest brutalnie tłumiona przez sowieckich cenzorów. Słyszcząc zatrważające plotki na temat wielkiej klęski głodowej w ZSRR, Jones udaje się w samotną podróż przez Ukrainę. Dziennikarz staje się naocznym świadkiem tragedii Hołodomoru. Miliony ludzi umierają z głodu, podczas gdy tony zboża sprzedawane są za granicę, by sfinansować proces industrializacji radzieckiego

imperium. Po powrocie do Londynu Jones pisze artykuł ukazujący horror, którego doświadczył. Publikacja jest wyciszana, a jej autentyczność podważana przez zachodnich dziennikarzy, pozostających pod wpływem Kremla. Pomimo śmiertelnych pogroźek Gareth nie ustaje w walce o prawdę. Swoimi odkryciami postanawia podzielić się z młodym, aspirującym pisarzem – George'em Orwell'em.

Seanse:

Wersja 2D z napisami
 2 listopada – 6 listopada
 godz. 17:00

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

(Nie)znajomi

Grupa przyjaciół decyduje się zagrać w trakcie kolacji w niewinną grę. Do zakończenia spotkania wszyscy muszą ujawnić wiadomości przychodzące na ich telefony, a rozmowy

mają odbywać się w trybie głośnomówiącym. Jak możemy się spodziewać, ten przyjemny wieczór wywróci ich świat do góry nogami.

Seanse:

Wersja 2D
 2 listopada – 6 listopada
 godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

O Yeti!

Przed nami niezwykła przygoda – wprost z tłocznych ulic Szanghaju trafimy w zapierające dech w piersiach krajobrazy Himalajów. Kiedy nastolatka Yi spotyka młodego Yeti na

dachu apartamentowca, w którym mieszka, ona i jej posotni przyjaciele – Jin i Peng – nadają mu imię „Everest” i organizują niezwykłą wyprawę, aby magiczne stworzenie wróciło do swej rodziny, mieszkającej w najwyższym punkcie Ziemi. Każdy krok tej wyprawy śledzi jednak Burnish, sprytny milioner, który marzy o schwytaniu Yeti oraz dr Zara, która pragnie, by Everest wrócił do domu.

Seanse:

Wersja 2D
 8 listopada – 13 listopada
 godz. 10:00*, 15:00
 11 listopada – kino nieczynne

CENY BILETÓW 2D:
 normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

Baranek Shaun Film. Farmageddon

Przed barankiem Shaunem i jego stadkiem otwierają się gwiazdne wrota prowadzące do międzyplanetarnej przygody, gdy na ich farmie ląduje obdarzona niesły-

chanymi mocami i nieodpartym urokiem przybyszka z odległej galaktyki. Shaun będzie musiał pomóc jej odnaleźć odległy dom i umknąć stąpaną jej po piętach tajnej organizacji. Czy uda mu się zapobiec Farmageddonowi i w towarzystwie kosmatych kosmonautów powrócić na ukochaną farmę?

Seanse:
Wersja 2D

8 listopada – 13 listopada
godz. 17:00
11 listopada – kino nieczynne
15 listopada – 20 listopada
godz. 10:00*, 15:00

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ **Joker**

Historia jednego z cieszących się najgorszą sławą superprzestępców w uniwersum DC – Jokera. Przedstawiony przez Phillipsa obraz śledzi losy kultowego czarnego

charakteru, człowieka zepchniętego na margines. To nie tylko kontrowersyjne studium postaci, ale także opowieść ku przestrodze w szerszym kontekście.

Seanse:
Wersja 2D z napisami
8 listopada – 13 listopada
godz. 19:30
11 listopada – kino nieczynne

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ **1800 gramów**

Akcja filmu 1800 gramów rozgrywa się w Krakowie, w okresie przedświątecznym. Bohaterką filmu jest Ewa (Magdalena Rózczyńska) – dyrektorka interwencyjnego

ośrodka preadopcijnego, która szuka nowych rodziców dla porzuconych dzieci. Ewa jest wulkanem energii i postrachem miejskich urzędników. Nie ma dla niej rzeczy niemożliwych, potrafi wyważyć każde drzwi i nagiąć każdy przepis dla dobra dzieci ze swojego ośrodka. Zaraz przed Bożym Narodzeniem w jej życiu pojawia się niezwykła dziewczynka – Nutka, niemowlę porzucone przez matkę. By znaleźć dla niej rodzinę adopcyjną jeszcze przed świętami, Ewa gotowa jest zrobić wszystko, nawet poświęcić siebie, swoją karierę i szansę na miłość... Czy ratując jeden mały świat, Ewie uda się uratować również siebie?

Seanse:
Wersja 2D
15 listopada godz. 17:00, 19:30
16, 17 listopada godz. 15:30
18 listopada – 20 listopada
godz. 17:00, 19:30
22 listopada – 27 listopada
godz. 19:30

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł

■ **Kraina Lodu**

Mam tę moc, mam tę moc – śpiewała całkiem niedawno cała Polska. Któż nie pokochał bałwanka Olafa i kogo nie uwiodła fenomenalna

ścieżka dźwiękowa jednej z najbardziej kultowych animacji wszech czasów? Twórcy nagrodzonej Oscarem Krainy Lodu prezentują film Krainę lodu 2. Wielbiciele Elsy

i jej przyjaciół już 22 listopada poznają nowe przygody swoich ulubionych bohaterów. Dlaczego Elsa urodziła się obdarzona magiczną mocą? Odpowiedź na to pytanie nie daje jej spokoju i... zagraża całemu królestwu! Dlatego razem z Anną, Kristoffem, Olafem i Svenem wyruszają w niebezpieczną i niezwykłą podróż. Czy ta wyprawa odmieni życie bohaterów Krainy lodu 2? Czego się podczą niej dowiedzą? Jakie przygody przeżyją? W oskarowej Krainie lodu Elsa bała się, że jej moc jest zbyt potężna i może doprowadzić do katastrofy. W drugiej części musi mieć nadzieję, że ta moc będzie wystarczająca, aby przezwyciężyć problemy, które napotka. Czy tak się stanie?

Seanse:
22 listopada – 27 listopada
godz. 10:00*, 15:00 – Wersja 3D
godz. 17:00 – Wersja 2D
29 listopada – 4 grudnia
godz. 10:00*, 15:00 – Wersja 2D
godz. 17:00 – Wersja 3D
6 grudnia – 11 grudnia
godz. 10:00*, 15:00 – Wersja 3D

CENY BILETÓW 2D:
normalny 16 zł, ulgowy 14 zł, grupowy 12 zł
CENY BILETÓW 3D:
normalny 18 zł, ulgowy 16 zł, grupowy 14 zł

Źródło: <https://www.filmweb.pl/>

*seanse o godz. 10:00, dla grup zorganizowanych po wcześniejszym zgłoszeniu

R E K L A M A

kultura

KINO CYFROWE 3D
PROMIENŃ W TUCHOWIE

[https://ekobilet.pl/
dom-kultury-w-tuchowie](https://ekobilet.pl/dom-kultury-w-tuchowie)

Premiery światowego kina,
filmy edukacyjne
i science fiction.

Seanse: 6 dni w tygodniu
(z wyjątkiem czwartku).
Seanse dodatkowe
dla grup zorganizowanych,
po uprzednim zgłoszeniu.

Repertuar dostępny na:
[http://www.kino.tuchow.pl/
repertuar/](http://www.kino.tuchow.pl/repertuar/)

Kontakt: tel. 14 6525 436
e-mail:
kinotuchow@interia.pl
ZAPRASZAMY!

TOMASZ ŻAK

„Powrót Norwida” to zaskakująca opowieść o starym umierającym człowieku odnalezionym w jakimś miejskim zaułku. Wszystko wskazuje, że utracił pamięć, choć po pewnym czasie opiekujący się nim odkrywają, że nazywa się Norwid – Cyprian Norwid. Ale przecież ten Norwid umarł w jakimś przytułku w Paryżu w roku 1883? Tymczasem ten odnaleziony dziwny człowiek żyje dzisiaj, a policja zajmuje się ustaleniem jego tożsamości...

Umieszczony w hospicjum człowiek pamięta wszystko, a siła jego wspomnień jest tak wielka, że zmienia rzeczywistość. To trochę tak, jakby z namalowanego obrazu schodzili do nas żywi ludzie, by potem zabrać nas ze sobą na drugą stronę.

Ten spektakl to również bolesna diagnoza polskiej emigracji, wymuszonej od pokoleń głupotą rządzących czy okupacjami, brakiem wolności, ale także zwykłą biedą. W ten sposób wciąż jesteśmy pozbawiani najwartościowszych ludzi, w tym twórców i artystów. I kiedy w końcu do nas wracają, to najczęściej w trumnach, ekshumowani po latach. Ale ci – można powiedzieć – mają i tak szczęście, którego zabrakło Norwidowi, bo on nie ma nawet swego grobu.

Fragmenty recenzji:
(...) skłócony ze światem outsider – Norwid, dokonujący w swej „celi” rekapitulacji swojego życia, to alter ego prof. Kazimierza Brauna, autora scenariusza. Te dwie postacie łączy w jedno nie tylko duch tradycjonalizmu katolickiego, który przemawia z rozdziału „Teatr znaleziony” wspomnianej książki [Kazimierz Braun, „Dzwon na trwogę”, 2016]; nie tylko los i doświadczenie emigranta, ale i forma, a raczej „uświęcony rytuał”, obrzęd. Także koncepcja, i rola sztuki odwołująca się do przemienienia Chrystusa na górze Tabor: „Emanuel już mieszka/Na Taborze” z „Fortepianu Szopena”. Zapewne właśnie to międzypokoleniowe pokrewieństwo wizji tego, czym powinien być teatr, przesądziło o współpracy profesora Brauna z Teatrem Nie Teraz i Tomaszem A. Żakiem.

(...) nowo przybyły pensjonariusz otwiera podróżny sakwożaż, tobolek emigranta i ujmuje w obie ręce krucyfiks. Modli się słowami wiersza, a następnie zawiesza krzyż nad łóżkiem. (...) Ten krzyż ostentacyjnie zwrócony do widowni czyż nie jest również polemiką ze współczesnym polskim teatrem? **Odczytałem adorację krzyża, jako formę egzorcyzmowania sceny.** Egzorcyzmowania teatru transgresyjnego, wszystkich teatrów „extra ecclesiam”.

(...) **Może ten spektakl zdoła wytłumaczyć społeczeństwu, czym ono jest, jako Naród. I jakie są jego powinności obywatelskie.** Odkryje przed nim „Tajemnicę narodowego krzyża”. Wytłumaczy, czym jest jego ziemskie pielgrzymstwo, doczesne tułactwo. Przecież wszyscy niedługo połączymy się w to „Ramię czwarte (...) złożone z tych, co już u Ojca sprawie służą” Jan Maniak, Trzy powroty. „Miesięcznik Odra” styczeń 2017

(...) Główny bohater, doskonale nagrany przez Przemysława Sejmickiego, to umierający w zakładzie opieki starszy pan. Przekonany o tym, że jest Cyprianem Norwidem, opowiada historię swojej samotności

TEATR NIE TERAZ Powrót Norwida

FOT. ALEKSANDRA ŻAK

na emigracji. (...) jego samotność i piękno jego słów, które podkreśla ascetyczna scenografia. **Widzowie są postawieni twarzą w twarz z samotnością umierającego poety, ale też z samotnością każdego emigranta, który na obczyźnie zawsze będzie obcym, a w ojczyźnie już nigdy nie będzie swój.** Słowa Norwida przeplatane refleksjami Kazimierza Brauna, bez żadnego upiększania, okazują się niezwykle współczesne i prawdziwe.

W jednej ze scen bohater w symbolicznym geście unosi ponad publiczność krzyż, sakralizując tym samym scenę teatralną i powracając do najgłębszych źródeł teatru (...).

Dobromiła Wrońska,
Norwid (nie)nowoczesny
„Gazeta Polska codziennie”
nr 276/26.11.2016

(...) **Oburzenie „świata artystycznego” wywołała ostatnio wiadomość o występie gościnnym we wrocławskim Teatrze Polskim Teatru Nie Teraz.** Bo ten zamieścił na swojej stronie internetowej opinię, iż „naszą Europę ukształtował katolicyzm, a więc wiara w mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa”. Nowy dyrektor Teatru, Cezary Morawski, uspokoił jednak, że głównym bohaterem wystawianego przez Teatr monodramu „Powrót Norwida” Kazimierza Brauna, w reżyserii jego i Tomasza A. Żaka, jest jedynie Cyprian Kamil Norwid. I że Teatr Nie Teraz wystąpi we Wrocławiu tylko raz.

Tylko raz przedstawienie zobaczyć można także było w Warszawie. 16 listopada, w małej salce na peryferiach stolicy, dzięki pomocy i życzliwości radnych dzielnicy Bemowo.

„To jest opowieść o nas, tu i teraz” – powiedział Tomasz Żak, witając widzów – „Kazimierz Braun, największy twórca teatru Norwida na świecie, bywa tu, a nie jest obecny”. Bo istnieje także coś, co nazwać by można niezgodą na to co jest, która także nas wypędza. Tak samo jak kiedyś Norwida (...).

Janina Hera, Wolność,
jako „towar reglamentowany”
„Nasz Dziennik”
14 grudnia 2016 nr 291 (5739)

Reżyseria:
KAZIMIERZ BRAUN
TOMASZ ANTONI ŻAK
Adaptacja i scenografia:
TOMASZ ANTONI ŻAK
Aktorzy:
WALDEMAR CZYSZAK
ANNA WARCHAŁ
KAROL ZAPALA
Technika:
RYSZARD ZAPRZAŁKA

W spektaklu wykorzystano fragmenty kompozycji Fryderyka Chopina: IV Preludium e-moll („Duszenie się”), Walc cis-mol op.64, Marsz żałobny oraz walc Johanna Straussa Poranna gazeta.

Pokazy premierowe:
Tarnów, Ratusz Staromiejski,
22 i 23 października 2016 r.
Projekt powstania spektaklu współfinansowany przez Narodowe Centrum Kultury.
Prezentacje wznowione w 2019 r. spektaklu, w ramach projektu „NORWID”, dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

SZTUKA PRZESTRZENI

WYSTAWA PROJEKTÓW
PATRYCJI MIKRUT
OD 16 WRZEŚNIA 2019

BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TUCHOWIE
MAŁA GALERIA "PRZEDSTAWMY SIĘ"
TUCHÓW, UL. CHOPINA 10

TEATR NIE TERAZ

Kazimierz Braun

POWRÓT NORWIDA

Reżyseria:
Kazimierz Braun i Tomasz A. Zak

26 października 2019 r.
godz. 17.00

SALA WIDOWISKOWA DOMU KULTURY W TUCHOWIE

OTWARTE WROTA KULTURY

ANNA MADEJSKA

Pracownia Artystyczna „Promyczek” działająca w Domu Kultury w Tuchowie stworzyła ofertę zajęć dodatkowych w roku szkolnym 2019/2020. Nasza propozycja spotkała się ze sporym Państwa zainteresowaniem, a to staje się źródłem siły do pracy nad dalszym jej doskonaleniem.

W ramach pracowni „Promyczek” uruchomiliśmy: pracownię wspierania edukacji („pogotowie lekcyjne”); pracownię kreatywną (warsztaty plastyczne), pracownię maluszka (zabawy sensoryczne), pracownię słowa mówionego (warsztaty recytatorskie),

pracownię tańca (zespół VOICE), pracownię gry aktorskiej (grupa „Fabała”) oraz pracownię muzyczną (zespół „Atria”).

Naszej misji wspierania procesu edukacji i wychowania przyświeca hasło: „Stwórz radość – stwórz siebie”. Chcemy, aby nasza pracownia stała się przestrzenią swobodnego działania, tworzenia, posługiwania się słowem, muzyką, wyrażania emocji poprzez ruch, kreowania, doświadczania, poznawania, nabywania i doskonalenia umiejętności, ćwiczenia wielu postaw niezbędnych do funkcjonowania w dzisiejszej rzeczywistości. Nie chcemy ograniczać dzieci, młodzieży żadnymi programowymi ramami. Chcemy im proponować i słuchać ich propozycji! Chcemy również odpowiadać na ich potrzeby!

Pragniemy współtworzyć to miejsce ze wszystkimi, którzy

chcą zaangażować się w ten proces – nie tylko z dziećmi i młodzieżą, ale również z dorosłymi i starszymi, którzy szukają przestrzeni dla siebie. Drodzy Państwo, to Wy najlepiej wiecie, w jaki sposób chcielibyście spędzać wolny czas. Przyjdźcie do nas, a wspólnie wypracujemy najlepszą dla Was propozycję.

Zatem nasze WROTA stoją otworem, a za nimi: W (wolność); R (rozwój); O (odwaga); T (tolerancja); A (asertywność).

Zaczynamy i mamy nadzieję na owocną współpracę, która służyć będzie wszystkim, zarówno uczestnikom zajęć, ich rozwojowi, jak również Państwu. Jesteśmy otwarci na Państwa sugestie, opinie a także zaangażowanie, jeśli taką wolę Państwo wyrazicie. Wystarczy przekroczyć wrota Domu Kultury w Tuchowie.

PRACOWNIA 	WSPIERANIA EDUKACJI Pogotowie lekcyjne poniedziałek 12.00-14.00
PRACOWNIA 	MALUSZKA (zajęcia odpłatne) Słoneczka (II i III poniedziałek miesiąca) poniedziałek 14.30-15.30 Gwiazdeczki (II i III czwartek miesiąca) czwartek 16.00-17.00
PRACOWNIA 	KREATYWNA (zajęcia odpłatne) gr. I (dzieci nowe 6-8 lat) wtorek 13.00-14.30 gr. II (dzieci nowe 6-8 lat) wtorek 15.00-16.30 gr. III (dzieci stałe 6-8 lat) środa 13.00-14.30 gr. IV (dzieci stałe 6-8 lat) środa 15.00-16.30 gr. V (dzieci 9-12 lat) piątek 13.00-14.30 gr. VI (dzieci 9-12 lat) piątek 15.00-16.30
PRACOWNIA 	SŁOWA MÓWIONEGO Młodzi poeci i wierszokleci (I i IV czwartek miesiąca) czwartek 13.00-15.00
PRACOWNIA 	GRY AKTORSKIEJ Fabuła piątek 17.00-19.00 MUZYCZNA Atria czwartek 18.00-20.00
PRACOWNIA 	TAŃCA (zajęcia odpłatne) VOICE gr. I – czwartek 15.15-16.00, sobota 9.00-10.15 VOICE gr. II – czwartek 16.00-17.15, sobota 10.15-11.30 VOICE gr. III – czwartek 17.30-19.00, sobota 11.30-13.00